

KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA
JABATAN PERPADUAN NEGARA
DAN INTEGRASI NASIONAL

MODUL PENGHAYATAN

RUKUN NEGARA

JELAJAH BELIA RUKUN NEGARA

Cetakan Pertama 2026

© JABATAN PERPADUAN NEGARA DAN INTEGRASI NASIONAL

Hak Cipta Terpelihara.

Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula atau disimpan dalam bentuk yang boleh diperoleh semula atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada Jabatan Perpaduan Negara Dan Integrasi Nasional.

Diterbitkan oleh:

**BAHAGIAN KESEPADUAN SOSIAL DAN INTEGRASI NASIONAL
JABATAN PERPADUAN NEGARA DAN INTEGRASI NASIONAL**

Aras 7-10, Blok E2, Kompleks E

Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan

62502 Wilayah Persekutuan Putrajaya

KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA
JABATAN PERPADUAN NEGARA
DAN INTEGRASI NASIONAL

MODUL PENGHAYATAN

RUKUN NEGARA

JELAJAH BELIA RUKUN NEGARA

ISI
KANDUNGAN

ISI KANDUNGAN

01	RUKUN NEGARA	6
02	PERUTUSAN YANG BERHORMAT MENTERI PERPADUAN NEGARA	7
03	AMANAT KETUA SETIAUSAHA KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA	8
04	PRAKATA KETUA PENGARAH JABATAN PERPADUAN NEGARA DAN INTEGRASI NASIONAL	9
05	Pengenalan	11
06	Objektif	11
07	KERANGKA DAN PEMBANGUNAN MODUL	12
08	RUMUSAN MODUL PENGHAYATAN RUKUN NEGARA	13
09	TEMA MODUL	14
10	LOGO MENJIWAI RUKUN NEGARA	18
11	MANUAL FASILITATOR	19
12	SESI TAUTAN KASIH	21
13	TEMA MODUL 1 : KENAPA DAN MENGAPA ?	28
14	TEMA MODUL 2 : MENJUNJUNG RUKUN NEGARA	48
15	TEMA MODUL 3 : MERAIKAN KEPELBAGAIAN	72
16	TEMA MODUL 4 : PEMBINAAN NILAI DAN JATI DIRI	90
17	PENYATUAN DAN REFLEKSI	97
18	LAMPIRAN: PANDUAN TENTATIF PROGRAM	100
19	SEKALUNG PENGHARGAAN	102

RUKUN NEGARA

*B*ahawasanya Negara kita Malaysia mendukung
cita-cita hendak:

Mencapai perpaduan yang lebih erat dalam kalangan
seluruh masyarakatnya

Memelihara satu cara hidup demokratik

Mencipta satu masyarakat adil di mana kemakmuran negara
akan dapat dinikmati bersama secara adil dan saksama

Menjamin satu cara liberal terhadap tradisi-tradisi
kebudayaannya yang kaya dan pelbagai corak

Membina satu masyarakat progresif yang akan menggunakan
sains dan teknologi moden

MAKA KAMI, rakyat Malaysia, berikrar akan
menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami
untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan
atas prinsip-prinsip yang berikut :

**KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN
KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA
KELUHURAN PERLEMBAGAAN
KEDAULATAN UNDANG-UNDANG
KESOPANAN DAN KESUSILAAN**

PERUTUSAN

Salam Sejahtera, Salam Perpaduan dan
Salam Malaysia MADANI

YB MENTERI PERPADUAN NEGARA

DATUK AARON AGO DAGANG

Perpaduan adalah tiang seri pembinaan negara bangsa Malaysia. Pembangunan modul ini adalah usaha berterusan dan manifestasi komitmen kerajaan dalam memperkukuh kefahaman rakyat terhadap falsafah kebangsaan yang menjadi asas pembentukan Malaysia yang progresif dan moden.

Rukun Negara merupakan ideologi negara yang menyatukan aspirasi rakyat, membimbing perilaku dan menjadi tunjang keamanan serta kemakmuran yang kita kecapai hari ini. Lima cita-cita dan lima prinsip Rukun Negara yang diisytiharkan pada 31 Ogos 1970 adalah untuk memastikan rakyat Malaysia dapat hidup bersama dalam suasana harmoni, saling hormat dan saling menerima.

Dalam era ledakan globalisasi dan dunia digital masa kini, semangat Rukun Negara perlu terus disemai agar tidak terhakis oleh arus perubahan. Oleh itu usaha memperkukuh literasi Rukun Negara melalui modul yang komprehensif dan interaktif seperti ini amatlah penting. Saya yakin modul ini bukan sahaja membantu peserta memahami maksud serta nilai yang mendasari cita-cita dan prinsip Rukun Negara, malah turut mendorong penghayatan yang lebih mendalam dan bermakna dalam kehidupan seharian.

Selaras dengan Dasar Perpaduan Negara (DPN), modul ini merupakan satu langkah strategik untuk memperkukuh tapak integrasi sosial. Perpaduan bukan hanya slogan, tetapi ia perlu dipupuk, dibimbing dan disemai melalui ilmu serta pengalaman yang berkualiti. Saya ingin merakamkan penghargaan kepada Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN), tenaga pakar dan semua pihak yang telah menjayakan pembangunan modul ini.

Semoga usaha murni ini menjadi wadah yang bermanfaat dalam memupuk semangat kenegaraan, memperkukuh jati diri nasional dan membina masyarakat Malaysia yang lebih inklusif, harmoni dan bersatu padu demi masa depan yang lebih gemilang.

Sekian, terima kasih.

AMANAT

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh,
Salam Sejahtera, Salam Perpaduan
dan Salam Malaysia MADANI

KETUA SETIAUSAHA
KEMENTERIAN PERPADUAN NEGARA

DATO' HASLINA BINTI ABDUL HAMID

Saya merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) atas usaha membangunkan Modul Penghayatan Rukun Negara ini. Pembangunan modul ini adalah selari dengan hasrat Kementerian Perpaduan Negara untuk memperkukuh kefahaman, penghayatan dan pengamalan falsafah kebangsaan dalam kalangan rakyat Malaysia.

Rukun Negara adalah teras pembentukan jati diri kebangsaan dan menjadi panduan dalam memperkukuh semangat perpaduan, integriti serta tanggungjawab warga terhadap negara. Justeru, usaha memperkukuh literasi Rukun Negara merupakan sebahagian daripada pendekatan strategik kementerian dalam memastikan agenda perpaduan nasional dapat diterjemah di semua peringkat selaras dengan teras Dasar Perpaduan Negara (DPN).

Saya percaya modul ini bukan sahaja memberikan maklumat, tetapi turut menawarkan pendekatan pembelajaran holistik dan interaktif. Pendekatan ini penting bagi membantu peserta bukan sekadar memahami makna cita-cita dan prinsip Rukun Negara, tetapi turut menghayatinya secara menyeluruh dalam tindakan dan sikap seharian. Di sinilah nilai sebenar perpaduan bermula; daripada hati dan kesedaran individu, menuju kepada amalan bersama dalam masyarakat.

Saya merakamkan penghargaan kepada semua pegawai, tenaga pakar, fasilitator, pendidik dan rakan strategik yang terlibat secara langsung mahupun tidak langsung atas dedikasi dan komitmen dalam penyediaan serta pelaksanaan modul ini. Semoga usaha ini menjadi pemangkin kepada pembinaan masyarakat Malaysia yang lebih inklusif, berdaya tahan dan bersatu padu.

Sekian, terima kasih.

PRAKATA

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh,
Salam Sejahtera, Salam Perpaduan
dan Salam Malaysia MADANI

KETUA PENGARAH
JABATAN PERPADUAN NEGARA DAN INTEGRASI NASIONAL

ZULKIFLI BIN HASHIM

Syukur ke hadrat Allah SWT kerana dengan izin-Nya, Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) berjaya membangunkan Modul Penghayatan Rukun Negara sebagai usaha strategik memperkukuh literasi, kefahaman dan pengamalan Rukun Negara dalam kalangan rakyat Malaysia.

Rukun Negara bukan sekadar dokumen rasmi negara, tetapi merupakan falsafah kebangsaan yang membimbing kita membina negara bangsa yang bersatu, progresif dan berdaulat. Melalui modul ini, para peserta akan didedahkan kepada maksud, aspirasi dan nilai yang mendasari falsafah Rukun Negara dengan pendekatan aktiviti interaktif, refleksi sendiri dan pembelajaran berasaskan pengalaman. Pendekatan ini dirangka selari dengan hasrat Dasar Perpaduan Negara (DPN) untuk memperkukuh tapak integrasi melalui peningkatan kefahaman, hormat dan terima terhadap kepelbagaian dalam kalangan rakyat Malaysia.

Saya yakin modul ini bukan sahaja dapat membantu peserta memahami Rukun Negara secara lebih mendalam, tetapi juga menggalakkan penghayatan yang lebih autentik dalam kehidupan seharian. Pemeraksanaan jati diri nasional perlu bermula dari hati, difahami melalui ilmu dan dizahirkan melalui tindakan.

Akhir kata, saya merakamkan penghargaan kepada semua pihak yang terlibat dalam penyediaan modul ini. Semoga usaha ini menjadi pemangkin kepada pembinaan masyarakat yang bersatu padu, inklusif dan harmoni.

Sekian, terima kasih.

PENGENALAN

Pengenalan

Rukun Negara telah diisytiharkan pada 31 Ogos 1970 sempena ulang tahun kemerdekaan Malaysia yang ke-13 oleh Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong Almarhum Tuanku Ismail Nasiruddin Shah Ibni Almarhum Sultan Zainal Abidin, Yang di- Pertuan Agong IV.

Matlamat dan prinsip-prinsip yang terkandung dalam Rukun Negara jelas merupakan kunci kepada keharmonian dan perpaduan etnik demi kejayaan dan kestabilan Malaysia.

Rukun Negara menterjemahkan kemajmukan dan kepelbagaian yang ada dalam negara Malaysia yang bertunjangkan konsep membudayakan perpaduan serta meraikan kepelbagaian.

Hubungan asas integrasi yang berteraskan elemen Faham, Hormat, Terima dan Meraikan Kepelbagaian dalam kalangan rakyat Malaysia adalah teras kelangsungan kesepaduan sosial dan keharmonian yang sedia ada dalam negara kita.

Justeru pembangunan modul khusus ini akan menyemarakkan pendekatan pengukuhan, penghayatan, pengamalan dan pembudayaan ideologi Rukun Negara yang dizahirkan serta diterjemahkan dalam kehidupan seharian.

Objektif

**Memperkuh
Literasi,
Kefahaman Dan
Penghayatan Nilai
Rukun Negara
Dalam Kehidupan
Seharian.**

**Memantapkan
Pemikiran Dan
Keupayaan
Menterjemah Nilai
Rukun Negara
Sebagai Asas
Penyatuan Dan
Pembinaan Negara
Bangsa.**

KERANGKA MODUL

Modul Penghayatan Rukun Negara mempunyai empat (4) tema yang merangkumi seperti berikut :

PEMBANGUNAN MODUL

Modul Penghayatan Rukun Negara yang dibangunkan secara khusus untuk program Jelajah Belia Rukun Negara adalah berasaskan komponen seperti berikut :

RUMUSAN MODUL PENGHAYATAN RUKUN NEGARA

No.	Tema	Bil Aktiviti
1	Tautan Kasih	3
2	Tema 1: Kenapa dan Mengapa?	6
3	Tema 2: Menjunjung Rukun Negara	5
4	Tema 3: Meraikan Kepelbagaian	6
5	Tema 4: Pembinaan Nilai dan Jati Diri	2
6	Penyatuan dan Refleksi	1
		23

TEMA 01 KENAPA DAN MENGAPA?

OBJEKTIF

Memahami
Prinsip Dan
Pembudayaan
Nilai-Nilai Yang
Terandung
Dalam Rukun
Negara

Mengukuhkan
Perpaduan Dan
Integrasi
Dalam
Kepelbagaian.

Membentuk
Wawasan
Negara
Bangsa Dalam
Kalangan Belia.

HASIL DARIPADA TEMA MODUL INI PESERTA DAPAT:

Memahami prinsip dan kepentingan Rukun Negara.

Mengaitkan sejarah dan rasional Rukun Negara dengan kehidupan seharian.

Menghargai kepelbagaian budaya dan agama melalui nilai sejagat.

Meningkatkan kerjasama dan semangat kebersamaan.

TEMA 02

MENJUNJUNG RUKUN NEGARA

OBJEKTIF

Memahami
Dan
Menghayati
Cita-Cita Dan
Prinsip
Rukun
Negara.

Memperakui
Dan Menghargai
Cita-Cita Dan
Prinsip Rukun
Negara.

Mempamerkan
Identiti
Nasional Dan
Perpaduan
Berteraskan
Rukun Negara.

HASIL DARIPADA TEMA MODUL INI PESERTA DAPAT:

Meningkatkan semangat cinta kepada negara.

Melibatkan diri secara sukarela dalam aktiviti kenegaraan dan perpaduan.

Menghormati perbezaan budaya, bahasa dan agama pelbagai etnik.

TEMA 03

MERAIKAN KEPELBAGAIAAN

OBJEKTIF

Mengetahui
Dan
Memahami
Keunikan
Malaysia.

Menghayati
Kebersamaan
Dalam
Kepelbagaian.

Menerima Dan
Mengiktiraf
Perpaduan
Dalam
Kepelbagaian.

HASIL DARIPADA TEMA MODUL INI PESERTA DAPAT:

Menerima keunikan kepelbagaian di Malaysia.

Menghayati keunikan melalui konsep asas perpaduan (faham, hormat, terima dan meraikan kepelbagaian) sebagai asas hubungan integrasi.

Meraikan kesatuan dalam kepelbagaian melalui aktiviti-aktiviti kehidupan seharian.

TEMA 04

PEMBINAAN NILAI DAN JATI DIRI

OBJEKTIF

Memahami
Rukun
Negara
Sebagai Asas
Jati Diri.

Memupuk
Elemen Nilai
Murni
Dalam
Pembinaan Jati
Diri.

Mempamerkan
Jati Diri
Bangsa
Malaysia.

HASIL DARIPADA TEMA MODUL INI PESERTA DAPAT:

Menunjukkan jati diri yang positif.

Berkemampuan untuk melontar pandangan
berdasarkan elemen dalam Rukun Negara.

Memaparkan jati diri nasional yang patriotik dan
bersatu padu.

Typography

Logo ini menggunakan jenis huruf tulisan tangan khas. Setiap huruf menunjukkan variasi dari segi bentuk, ketebalan dan sudut condong, yang menyumbang kepada konsep masyarakat yang pelbagai dan bertenaga. Strok bulat dengan variasi ketebalan menambah elemen keceriaan serta memberikan imej yang lebih muda.

Lima jari pada tapak tangan mewakili lima prinsip Rukun Negara.

Melambangkan kedaulatan Raja, kuasa tertinggi serta penghormatan terhadap institusi beraja selaras dengan prinsip kedua, iaitu “Kesetiaan kepada Raja dan Negara”.

Warna Merah

Melambangkan keberanian rakyat mempertahankan tanah air.

Warna Putih

Melambangkan kesucian dan kebersihan hati rakyat.

Warna Kuning

Melambangkan kesetiaan rakyat kepada Raja dan Negara.

Warna Biru

Melambangkan perpaduan yang diidamkan rakyat.

MANUAL ***FASILITATOR***

SESI ***TAUTAN KASIH***

SESI TAUTAN KASIH

LATAR BELAKANG

Aktiviti ini bertujuan memberi ruang kepada peserta menyatakan jangkaan, matlamat peribadi serta peranan yang ingin dimainkan sepanjang program, seterusnya membina rasa pemilikan (*sense of ownership*) terhadap pembelajaran.

OBJEKTIF

Mempersiapkan Peserta Secara Emosi Dan Sosial Bagi Mendalami Aktiviti Yang Dirangka Dalam Modul Penghayatan Rukun Negara.

Membentuk Kumpulan Kecil Dan Besar Yang Harmoni Bagi Memastikan Keselesaian Belajar Bersama Sepanjang Program.

Mengenal Pasti Ciri-Ciri Kepimpinan Belia Yang Mampu Menggalas Aspirasi Rukun Negara.

HASIL PEMBELAJARAN

Meningkatkan kemahiran interaksi sosial dan komunikasi verbal dan bukan verbal antara peserta.

Peningkatan kemahiran interaksi sosial serta komunikasi verbal dan bukan verbal membantu peserta berhubung secara berkesan, memahami emosi, menghormati perbezaan dan mewujudkan kerjasama harmoni.

Menunjukkan kepercayaan dan kerjasama dalam kumpulan kecil dan besar yang terdiri daripada pelbagai etnik.

Membangunkan kepercayaan dan kerjasama dalam kumpulan pelbagai etnik yang melibatkan aktiviti interaksi, toleransi dan saling menghormati bagi tujuan mengukuhkan perpaduan serta memupuk nilai kebersamaan.

Mewujudkan dinamika peserta dan kumpulan yang positif serta membawa aspirasi Rukun Negara.

Mewujudkan dinamika positif melibatkan interaksi harmoni, saling menyokong dan kerjasama dalam kumpulan yang memfokuskan penerapan nilai Rukun Negara sebagai panduan untuk mencapai perpaduan dan aspirasi kebangsaan.

PANDUAN PELAKSANAAN AKTIVITI

AKTIVITI 1: "DOUBLE-DOUBLE"

Sesi akan dimulakan oleh jurulatih dengan mengadakan aktiviti "Double-Double" bersama para peserta. Rentak bagi aktiviti ini adalah ***"Double Double This This, Double Double That That, Double This, Double That, Double Double This That."***

Aliran aktiviti "Double-Double" adalah seperti berikut:

Setelah selesai ketiga-tiga langkah ini, kumpulan kecil yang terdiri daripada lima (5) orang akan terbentuk. Untuk membentuk kumpulan besar, fasilitator akan meminta kumpulan kecil lelaki (5 orang) dan kumpulan kecil perempuan (5 orang) bergabung, menghasilkan kumpulan besar yang terdiri daripada 10 orang peserta.

Sebagai contoh, sekiranya jumlah peserta kursus ialah 200 orang, sebanyak 20 kumpulan besar akan terbentuk.

AKTIVITI 2: PEMBENTUKAN KUMPULAN

Seterusnya, jurulatih akan meminta setiap kumpulan melantik seorang ketua. Kemudian, ketua bersama ahli kumpulan akan melaksanakan aktiviti **“Say My Name & One Positive Trait”**.

Setiap peserta di dalam kumpulan perlu menyebut nama pendek mereka dan satu sifat positif tentang diri mereka. Contohnya “Syed Semangat”. Kemudian ahli kumpulan seterusnya perlu menyebut nama dan sifat positif dirinya sendiri dan menyebut kembali nama ahli dan sifat positif sebelumnya.

Sebagai contohnya, **“Nabeel Noble... Syed Semangat...”** dan aktiviti ini akan berterusan sehingga semua ahli kumpulan telah disebut nama dan sifat positif mereka. Setelah selesai, ulang kembali arah pusingan berbeza.

Aktiviti diteruskan dengan meminta setiap kumpulan menghasilkan **Sorakan Ringkas Kumpulan**. Terdapat dua syarat untuk sorakan ini:

Perkataan atau bunyi:
Sorakan mesti menggunakan perkataan atau bunyi tertentu.

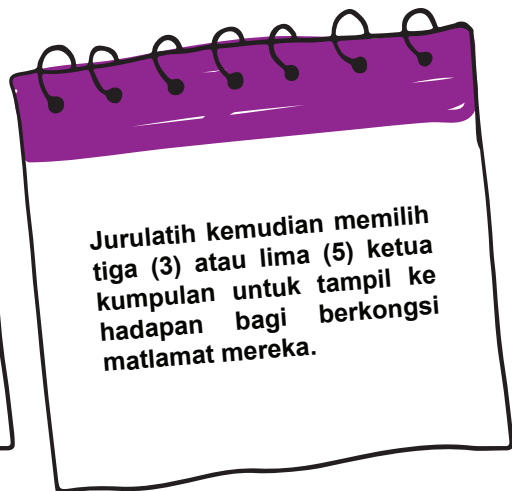
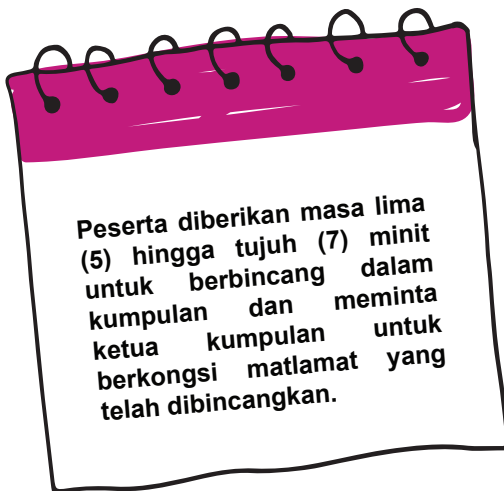
Pergerakan Tangan:
Sorakan perlu disertakan dengan pergerakan tangan, tanpa memerlukan peserta untuk berdiri.

- Durasi sorakan: 1 hingga 2 saat sahaja.
- Jurulatih akan membimbing setiap kumpulan untuk mencipta dan melaksanakan sorakan mereka.
- Aktiviti tambahan (sekiranya mempunyai masa).
- Peserta boleh saling berkenalan dengan berkongsi maklumat seperti tempat asal, latar belakang, satu kelebihan atau sumbangan mereka dan apa yang mereka harapkan untuk dipelajari sepanjang program ini.

AKTIVITI 3: PERKONGSIAN MATLAMAT

Jurulatih menerangkan kepada peserta:

“Sekiranya anda menjadi pemimpin organisasi, komuniti atau negara, apakah tiga (3) perkara yang anda mahu lakukan supaya masyarakat kita hidup dalam harmoni, perpaduan dan aman damai?”

- Aktiviti ini bertujuan untuk melihat cara mereka bercakap termasuk bahasa badan yang menyakinkan; mengukur kepekaan mereka terhadap isu semasa dan pada waktu yang sama fasilitator boleh berkongsi kaedah penyampaian, struktur hujah dan penggunaan bahasa badan yang efektif.

Di akhir sesi ini, jurulatih akan menerangkan betapa pentingnya hidup dalam keharmonian dan bersatu-padu supaya :

MENINGKATKAN KESTABILAN EKONOMI:

Perpaduan dalam kalangan rakyat pelbagai latar belakang etnik dan budaya membolehkan kerjasama yang lebih baik dalam sektor ekonomi. Ia juga menggalakkan inovasi dan kreativiti melalui perkongsian idea yang berbeza. Apabila semua golongan masyarakat bersatu padu, mereka dapat menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi yang mampan dan meningkatkan kesejahteraan rakyat.

MENGEKALKAN KEAMANAN DAN KESTABILAN NEGARA:

Mewujudkan dinamika positif melibatkan interaksi harmoni, saling menyokong dan kerjasama dalam kumpulan dengan fokus menerapkan nilai Rukun Negara sebagai panduan untuk mencapai perpaduan dan aspirasi kebangsaan.

MENGUKUHKAN IDENTITI NASIONAL:

Keharmonian dan perpaduan menyumbang kepada pembinaan identiti nasional yang kukuh. Walaupun Malaysia terdiri daripada masyarakat yang pelbagai etnik, perpaduan membina satu identiti bersama yang menekankan nilai kebersamaan, toleransi dan hormat-menghormati.

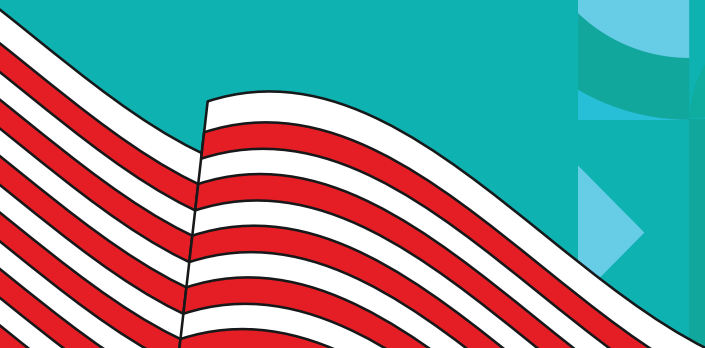

TEMA 01

KENAPA DAN MENGAPA?

TEMA 01 KENAPA DAN MENGAPA?

LATAR BELAKANG

Tema ini bertujuan untuk memperkenalkan kepada peserta tentang asas nilai dan prinsip Rukun Negara Malaysia yang merupakan tiang seri dalam pembinaan negara. Rukun Negara diperkenalkan untuk memupuk perpaduan, keamanan, dan keharmonian dalam kalangan rakyat yang pelbagai etnik dan agama di Malaysia. Modul ini akan menerangkan prinsip di sebalik idealogi Rukun Negara Malaysia yang menjadi panduan dalam kehidupan bermasyarakat, iaitu Kepercayaan kepada Tuhan, Kesetiaan kepada Raja dan Negara, Keluhuran Perlembagaan, Kedaulatan Undang-Undang dan Kesopanan dan Kesusilaan. Melalui pemahaman yang mendalam terhadap prinsip-prinsip ini, peserta dapat menghargai kepentingan perpaduan, integriti dan tanggungjawab sosial dalam pembangunan negara yang harmoni dan progresif.

OBJEKTIF

Memahami
Prinsip Dan
Pembudayaan
Nilai - Nilai
Yang
Terkandung
Dalam Rukun
Negara.

Mengukuhkan
Perpaduan
Dan Integrasi
Dalam
Kepelbagaian.

Membentuk
Wawasan
Negara
Bangsa Dalam
Kalangan
Belia.

HASIL PEMBELAJARAN

01

Memahami prinsip dan kepentingan Rukun Negara

Peserta memahami prinsip Rukun Negara melalui penerangan jelas tentang nilai-nilai utama seperti kesetiaan, keadilan dan perpaduan serta menyedari kepentingannya dalam memupuk keharmonian dan kemajuan negara.

02

Mengaitkan sejarah dan rasional Rukun Negara dalam kehidupan seharian

Peserta mengaitkan sejarah dan rasional Rukun Negara dengan kehidupan seharian melalui pemahaman nilai-nilai asas yang diterapkan dalam interaksi sosial, memupuk perpaduan dan keharmonian dalam masyarakat.

03

Menghargai kepelbagaian budaya dan agama melalui nilai sejagat

Peserta menghargai kepelbagaian budaya dan agama dengan memahami nilai sejagat seperti toleransi, hormat-menghormati dan kesaksamaan yang memperkukuh perpaduan serta mempromosikan keharmonian dalam masyarakat majmuk.

04

Meningkatkan kerjasama dan semangat kebersamaan

Peserta dapat meningkatkan kerjasama dan semangat kebersamaan melalui aktiviti yang memupuk komunikasi efektif, saling menghormati dan bekerjasama mencapai matlamat bersama.

PANDUAN PELAKSANAAN AKTIVITI

AKTIVITI 1: KUIZ RUKUN NEGARA

LANGKAH- LANGKAH

Jurulatih meminta peserta mengimbas Kod QR yang dipaparkan pada skrin utama untuk menyertai Kuiz Rukun Negara menggunakan aplikasi Kahoot!.

Peserta perlu menjawab 15 soalan objektif berkaitan Rukun Negara sebelum program dimulakan.

Fasilitator akan menilai tahap kefahaman awal peserta berdasarkan markah yang diperoleh daripada kuiz tersebut.

Sebelum program berakhir, peserta diminta menjawab semula kuiz yang sama bagi mengukur peningkatan kefahaman mereka selepas mengikuti program.

Slaid Visual Aktiviti 1

KENAPA DAN MENGAPA?

AKTIVITI 2: LAFAZ IKRAR RUKUN NEGARA

Aktiviti ini dijalankan sebagai transisi daripada aktiviti 1: Kuiz Rukun Negara kepada penerangan tentang prinsip-prinsip yang mendasari pembentukan Rukun Negara. Aktiviti ini bertujuan mengimbuai suasana zaman persekolahan, ketika lafaz ikrar Rukun Negara diamalkan sebagai rutin semasa perhimpunan.

LANGKAH-
LANGKAH

01

Sebelum aktiviti dimulakan, jurulatih meminta tiga orang wakil peserta yang terdiri daripada pelbagai etnik untuk tampil ke hadapan untuk lafaz penuh Ikrar Rukun Negara.

02

Semua peserta bersama-sama melafazkan Ikrar Rukun Negara secara serentak.

03

Selepas itu jurulatih mengajukan soalan refleksi : "Mengapa kita perlu melafazkan Ikrar Rukun Negara?" Soalan refleksi bertujuan mencetuskan semangat dan kesedaran peserta terhadap kepentingan amalan ini dalam kehidupan.

Slaid Visual Aktiviti 2

AKTIVITI 3: PENTAS ILMU

Sesi ini menjelaskan kepentingan Rukun Negara dalam membentuk perpaduan dan keharmonian. Tujuannya adalah untuk meningkatkan kesedaran serta pemahaman peserta tentang peranan Rukun Negara sebagai asas perpaduan dan keharmonian negara.

1. Perkongsian berkaitan dengan Rukun Negara oleh fasilitator

LANGKAH-LANGKAH

01

SESI INTERAKTIF AWAL

Jurulatih memulakan aktiviti dengan meminta beberapa peserta berkongsi pandangan awal mereka tentang pemahaman terhadap sejarah Rukun Negara.

02

PENERANGAN SEJARAH RUKUN NEGARA:

Jurulatih memberikan penerangan yang jelas dan menyeluruh mengenai sejarah penggubalan Rukun Negara, termasuk insiden 13 Mei 1969 sebagai latar belakang penting. Penjelasan boleh dibuat berdasarkan skrip dan fakta yang terdapat dalam modul ini (Rujuk Skrip Jurulatih Bagi Aktiviti 3).

03

STRUKTUR DAN ASPIRASI RUKUN NEGARA

Jurulatih menerangkan bahawa Rukun Negara mengandungi dua komponen utama, iaitu cita-cita Rukun Negara dan lima prinsip Rukun Negara.

04***PENEKANAN KEPENTINGAN PERPADUAN***

Jurulatih menekankan bahawa perpaduan merupakan asas kepada kestabilan politik, keselamatan negara serta pembangunan sosioekonomi yang mapan.

05***PENGUKUHAN MELALUI VISUAL***

- Setiap penerangan tentang sejarah penggubalan, cita-cita, lima prinsip Rukun Negara serta kepentingan perpaduan disokong dengan contoh kehidupan seharian atau isu-isu semasa.
- Tayangan video pendek, gambar atau infografik digunakan bagi meningkatkan kefahaman dan menarik minat peserta (Rujuk Slaid Visual).
- Selepas itu, jurulatih mengemukakan soalan reflektif: “Bagaimana Rukun Negara dapat menyatukan pelbagai etnik di Malaysia?”.
- Jurulatih mendapatkan respon ringkas daripada 2 hingga 3 peserta untuk mengekalkan momentum program.

06***PENILAIAN KEFAHAMAN PESERTA***

- Di akhir sesi, jurulatih mengedarkan borang soal selidik yang mengandungi soalan berkaitan kandungan yang telah disampaikan.
- Tujuan soal selidik ini adalah untuk menilai tahap tumpuan, pengetahuan dan kefahaman peserta terhadap sesi tersebut.

PANDUAN SKRIP JURULATIH

Skrif 1: Cita-cita Rukun Negara

Cita-cita Rukun Negara adalah untuk membentuk perpaduan yang lebih erat dalam kalangan seluruh masyarakat, memelihara cara hidup demokratik, mencipta satu masyarakat yang adil di mana kemakmuran negara akan dinikmati bersama secara adil dan saksama, menjamin satu cara hidup yang liberal dan melahirkan satu masyarakat yang progresif.

Memupuk Perpaduan

Rukun Negara bertujuan untuk memastikan perpaduan yang kukuh dalam kalangan rakyat Malaysia, yang terdiri daripada pelbagai etnik, agama dan budaya. Ia menekankan nilai kesederhanaan, toleransi dan hormat-menghormati dalam membina hubungan inter dan intra etnik.

Masyarakat Demokratik:

Rukun Negara mendukung sistem demokrasi berparlimen yang diamalkan di Malaysia, di mana kuasa tertinggi akhirnya terletak pada rakyat yang dilaksanakan melalui Parlimen sebagaimana diperuntukkan dalam Perlembagaan Malaysia.

Perlembagaan kita menjamin kebebasan asasi dan kebebasan kegiatan berpolitik selagi tidak melanggar undang-undang negara. Namun, hak-hak ini tidak boleh disalahgunakan atas nama demokrasi untuk membakar perasaan perkauman atau memusnahkan demokrasi.

Masyarakat Yang Adil dan Saksama:

Masyarakat yang adil dan saksama bermaksud setiap rakyat diberi peluang yang seimbang untuk menikmati hasil pembangunan negara. Golongan yang lemah dan kurang berkemampuan perlu dibantu agar mereka tidak tercicir, sekali gus dapat bersama-sama membina kehidupan yang lebih baik dalam sebuah negara yang maju, harmoni dan bersatu padu.

Liberal terhadap Kepelbagaian Budaya:

Kita hendaklah bersikap terbuka terhadap kepelbagaian budaya di Malaysia. Sikap ini adalah penting untuk membentuk masyarakat yang harmoni.

Masyarakat Progresif

Masyarakat progresif bersikap terbuka terhadap perubahan, menjadikan sains dan teknologi sebagai teras kemajuan negara. Adalah penting untuk menyedari bahawa kemajuan perlu bergerak seiring dengan perkembangan sains dan teknologi tetapi masih dibatasi dengan nilai-nilai murni.

Secara keseluruhannya, Rukun Negara merupakan asas utama dalam membentuk sebuah masyarakat Malaysia yang harmoni, adil dan makmur. Ia bukan sekadar menjadi panduan untuk kehidupan harian rakyat tetapi turut mencerminkan visi dan aspirasi negara ke arah masa depan yang lebih gemilang.

Skrip 2: Mencapai Perpaduan Yang Lebih Erat***PENGENALAN***

Perpaduan adalah salah satu asas yang paling penting dalam membina sebuah negara yang kuat dan harmoni. Di Malaysia, kita hidup dalam masyarakat pelbagai etnik, agama dan budaya. Inilah keunikan kita, namun pada masa yang sama, kepelbagaian ini perlu terus dipelihara melalui usaha berterusan bagi memastikan perpaduan antara semua komuniti kekal erat dan harmoni.

CONTOH PERPADUAN DALAM MENGATASI KONFLIK

Sebagai contoh, ketika pandemik COVID-19 melanda, rakyat Malaysia tanpa mengira etnik atau agama bersatu untuk membantu satu sama lain. Kita dapat lihat pelbagai usaha dilakukan untuk membantu mereka yang terkesan, termasuk sumbangan makanan, tenaga sukarela dan inisiatif perubatan. Ini adalah contoh perpaduan dalam tindakan, di mana rakyat Malaysia bekerjasama untuk menghadapi cabaran yang sukar.

KEPENTINGAN PERPADUAN

Perpaduan adalah asas kepada keharmonian, kestabilan, dan keamanan negara. Tanpa perpaduan, masyarakat boleh terdedah kepada konflik dan ketegangan yang mungkin boleh memecahbelahkan kita. Namun, dengan perpaduan yang kukuh, kita dapat menikmati suasana yang aman, ekonomi yang berkembang dan negara yang lebih stabil.

PENUTUP

Perpaduan bukan sahaja tanggungjawab kerajaan, tetapi ia bermula dengan setiap individu. Ia adalah tanggungjawab kita untuk menghormati perbezaan, menghargai kepelbagaian dan bekerjasama untuk membina negara yang lebih kuat.

Skrip 3: Liberal terhadap Kepelbagaian Tradisi Kebudayaan

PENGENALAN

Di Malaysia, kita amat beruntung kerana hidup dalam masyarakat yang kaya dengan kepelbagaian budaya. Dari etnik Melayu, Cina, India hingga ke etnik pribumi Sabah dan Sarawak, kita mempunyai tradisi dan budaya yang pelbagai sekali gus mencorakkan identiti kita sebagai rakyat Malaysia.

KONSEP UNITY IN DIVERSITY

Konsep *Unity in Diversity* bermaksud kita merayakan perbezaan budaya sebagai sumber kekuatan. Di Malaysia, kita meraikan pelbagai perayaan seperti Hari Raya, Tahun Baru Cina, Deepavali dan Pesta Kaamatan. Setiap perayaan ini tidak hanya disambut oleh satu etnik sahaja tetapi turut dinikmati oleh semua rakyat Malaysia tanpa mengira etnik dan agama. Ini adalah contoh terbaik bagaimana perbezaan budaya boleh menyatukan kita dan mewujudkan keharmonian.

CONTOH TRADISI MEMPERKAYA KEHIDUPAN

Sebagai contoh, makanan adalah salah satu aspek budaya yang kita kongsi bersama. Nasi lemak, roti canai, dan char kuetiau adalah makanan yang mencerminkan kepelbagaian budaya kita. Makanan-makanan ini bukan sahaja dinikmati oleh etnik yang menyediakannya, tetapi oleh semua rakyat Malaysia. Tradisi makanan ini membantu memperkayakan kehidupan sosial kita dan mengeratkan hubungan antara etnik.

PENUTUP

Sikap terbuka terhadap tradisi kebudayaan ini penting untuk memastikan perpaduan yang kukuh. Apabila kita menghormati dan menghargai perbezaan budaya, kita bukan sahaja mengeratkan hubungan antara etnik tetapi juga membina masyarakat yang lebih harmoni dan makmur.

Slaid Visual Aktiviti 2

SEJARAH RUKUN NEGARA

Rukun Negara adalah ideologi negara yang dibentuk oleh Jawatankuasa Rukun Negara selepas berlakunya Peristiwa 13 Mei 1969. Pengisytiharan Rukun Negara pada 31 Ogos 1970 DYMM Tuanku Ismail Nasiruddin Shah Ibni Almarhum Sultan Zainal Abidin, Yang di-Pertuan Agong merupakan usaha serius kerajaan untuk menyemai prinsip kerukunan dan perpaduan dalam kalangan rakyat di Malaysia. Rukun Negara juga merupakan ideologi kebangsaan yang dibentuk untuk dihayati oleh semua lapisan masyarakat yang berbilang kaum. Malah, ia merupakan suatu visi bagi merealisasikan kontrak sosial yang dipersetujui oleh kaum-kaum utama di Malaysia semasa penggubalan Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu atau Perlembagaan Persekutuan Malaysia.

Sumber : Jabatan Arkib Negara 2023

2. Sesi lakonan pembentukan Rukun Negara oleh peserta

Langkah Pelaksanaan:

1. Para peserta dibahagikan kepada beberapa kumpulan bagi membincangkan kronologi berkaitan pembentukan Rukun Negara.
2. Dalam tempoh 10 minit, peserta perlu mengenal pasti dan menyusun kronologi pembentukan Rukun Negara melalui aktiviti perbincangan dan perdebatan secara berkumpulan tanpa merujuk sumber internet.
3. Selepas 10 minit, jurulatih akan menilai semua hasil perbincangan kumpulan dan memberikan ulasan.
4. Akhirnya, jurulatih menerangkan kronologi sebenar pembentukan Rukun Negara.

AKTIVITI 4: KISAH LIMA ORANG SAHABAT

Aktiviti ini bertujuan untuk membantu peserta menghayati dan memahami nilai-nilai perpaduan, hormat-menghormati serta keharmonian dalam masyarakat majmuk di Malaysia. Peserta juga akan diberi peluang untuk meluahkan pemahaman mereka melalui lakonan dan dialog, serta menilai sendiri tahap kefahaman mereka terhadap situasi sebenar yang berlaku dalam masyarakat pelbagai etnik.

LANGKAH-LANGKAH**01****PENGENALAN AKTIVITI**

- Jurulatih memulakan sesi dengan memperkenalkan objektif aktiviti. Jurulatih perlu menekankan bahawa Malaysia terdiri daripada pelbagai etnik dan budaya, serta kehidupan harmoni antara etnik merupakan kekuatan utama negara.
- Peserta turut dimaklumkan bahawa mereka akan mendalami kisah lima orang sahabat daripada etnik yang berbeza.

02**PENYAMPAIAN CERITA**

Jurulatih boleh memilih salah satu kaedah berikut:

- Menyampaikan naratif secara lisan tentang kisah Solehah, Sindhu, Siew Yin, Felix dan Dayang yang bersahabat sejak kecil hingga dewasa. Mereka digambarkan sentiasa menyokong antara satu sama lain dalam sesi pembelajaran, meraikan perayaan bersama, serta saling membantu ketika menghadapi kesusahan.
- Jurulatih juga boleh menayangkan video pendek berdurasi 3 hingga 5 minit yang memaparkan kisah tersebut dalam bentuk visual untuk meningkatkan penghayatan peserta.

03**PERBINCANGAN KUMPULAN**

- Jurulatih membahagikan peserta kepada kumpulan kecil.
- Setiap kumpulan diminta menghasilkan penceritaan semula dalam bentuk dialog pendek berdasarkan kisah yang baru disampaikan.
- Peserta digalakkan memasukkan pengalaman sebenar yang pernah mereka alami berteraskan nilai murni dan elemen perpaduan.

04

LAKONAN SEMULA OLEH PESERTA ATAU PENGHASILAN VIDEO AI

i. Lakonan Semula

- Setiap kumpulan akan membentangkan hasil lakonan di hadapan peserta lain.
- Jurulatih harus menekankan bahawa setiap lakonan perlu mencerminkan kepelbagaian budaya dan kepercayaan sama ada melalui pakaian, amalan atau dialog.
- Persembahan tersebut harus menonjolkan nilai perpaduan dan kesefahaman antara sahabat berlainan etnik.

ii. Penghasilan Video AI

- Jurulatih memberikan naratif dan situasi berkaitan kisah 5 orang sahabat.
- Berdasarkan situasi yang diberikan, para peserta dalam kumpulan perlu menterjemahkan situasi tersebut dalam bentuk video baharu yang melibatkan elemen AI atau media sosial sebagai inisiatif penyediaan modul. Hasil video akan dimuat naik di media sosial rasmi penganjur.
- Para peserta diminta untuk menghebahkan video.

05

REFLEKSI DAN RUMUSAN

Jurulatih mengendalikan sesi soal jawab dan perbincangan terbuka. Antara soalan yang boleh diajukan ialah:

Apa yang anda pelajari daripada cerita dan lakonan tadi?

Apakah nilai yang paling penting untuk mengekalkan keharmonian antara etnik?

Pernahkah anda mengalami situasi seperti dalam cerita? Jika ya, bagaimana anda menangannya?

Akhir sekali, jurulatih boleh menyimpulkan bahawa perpaduan bukan sekadar slogan, tetapi lahir melalui hubungan rapat, persefahaman dan keikhlasan.

PANDUAN SKRIP JURULATIH

PENDAHULUAN

Jurulatih memulakan dengan memperkenalkan watak-watak utama dalam penceritaan. Solehah, Sindhu, Siew Yin, Felix dan Dayang adalah lima orang sahabat daripada latar belakang etnik dan agama yang berbeza. Mereka bertemu di sekolah rendah dan sejak itu membina persahabatan yang erat.

KRONOLOGI PENCERITAAN

Zaman Sekolah

- Pada zaman persekolahan, mereka sering terlibat dalam aktiviti di sekolah bersama-sama seperti hari sukan, sambutan hari perayaan dan gotong-royong. Solehah dan Sindhu belajar menghormati amalan agama masing-masing dengan bertukar ucapan Hari Raya dan Deepavali, manakala Siew Yin sering menjemput mereka untuk merayakan Tahun Baru Cina bersama keluarganya.
- Guru mereka mengajar tentang kepentingan menghormati perbezaan budaya, dan ini membantu mereka memahami adat resam dan kepercayaan antara satu sama lain.

Zaman Remaja

- Ketika meningkat remaja, Felix dan Dayang sering membawa rakan-rakan mereka ke Sabah dan Sarawak untuk merasai suasana perayaan Kaamatan dan Gawai. Pengalaman ini mengajar mereka tentang budaya dan warisan etnik pribumi di Malaysia, menjadikan persahabatan mereka lebih erat melalui penerimaan dan penghargaan terhadap kepelbagaian adat dan budaya.
- Mereka juga mula menyedari kepentingan perpaduan dalam menghadapi cabaran kehidupan seharian, di mana mereka sering saling membantu dalam bidang akademik dan sokongan emosi.

Kehidupan Dewasa

- Setelah dewasa, mereka kekal rapat walaupun masing-masing memilih jalan hidup yang berbeza. Solehah menjadi seorang guru, Sindhu seorang peguam, Siew Yin seorang doktor, Felix seorang jurutera dan Dayang seorang usahawan.
- Mereka sering berkumpul pada hujung minggu atau perayaan tertentu, dan memastikan persahabatan mereka terus kekal dengan saling menghormati kepercayaan dan amalan budaya masing-masing.
- Contohnya, semasa menghadiri majlis perkahwinan rakan, mereka menghormati adat resam yang berbeza dengan berpakaian mengikut budaya rakan masing-masing dan menghargai kepelbagaian yang mereka rasai sepanjang hidup mereka.

Penutup

Cerita ini menunjukkan bahawa perpaduan bukan sekadar hidup bersama tetapi perlu faham, hormat dan terima perbezaan budaya dan agama. Solehah, Sindhu, Siew Yin, Felix dan Dayang adalah contoh terbaik bagaimana perpaduan boleh dibina sejak kecil melalui pendidikan, penerimaan dan pengalaman bersama.

Slaid Visual Aktiviti 4

KENAPA DAN MENGAPA?

AKTIVITI 5: BERSATU TEGUH BERCERAI ROBOH

Aktiviti berbentuk simulasi ini bertujuan menunjukkan bahawa kejayaan sesebuah kumpulan bergantung kepada kefahaman peranan, kepercayaan dan komitmen bersama, selari dengan prinsip perpaduan dalam Rukun Negara.

LANGKAH-LANGKAH

- Jurulatih meminta semua peserta mengambil tempat secara bebas di dalam dewan. Peserta boleh memilih untuk duduk sama ada di atas kerusi atau di lantai.
- Kemudian fasilitator menerangkan syarat permainan seperti berikut:

Aktiviti dilaksanakan dengan iringan muzik patriotik yang rancak untuk menaikkan semangat peserta.

Pusingan pertama:

Semasa peserta bermain, fasilitator akan mencatat masa yang diambil untuk menyelesaikan permainan.

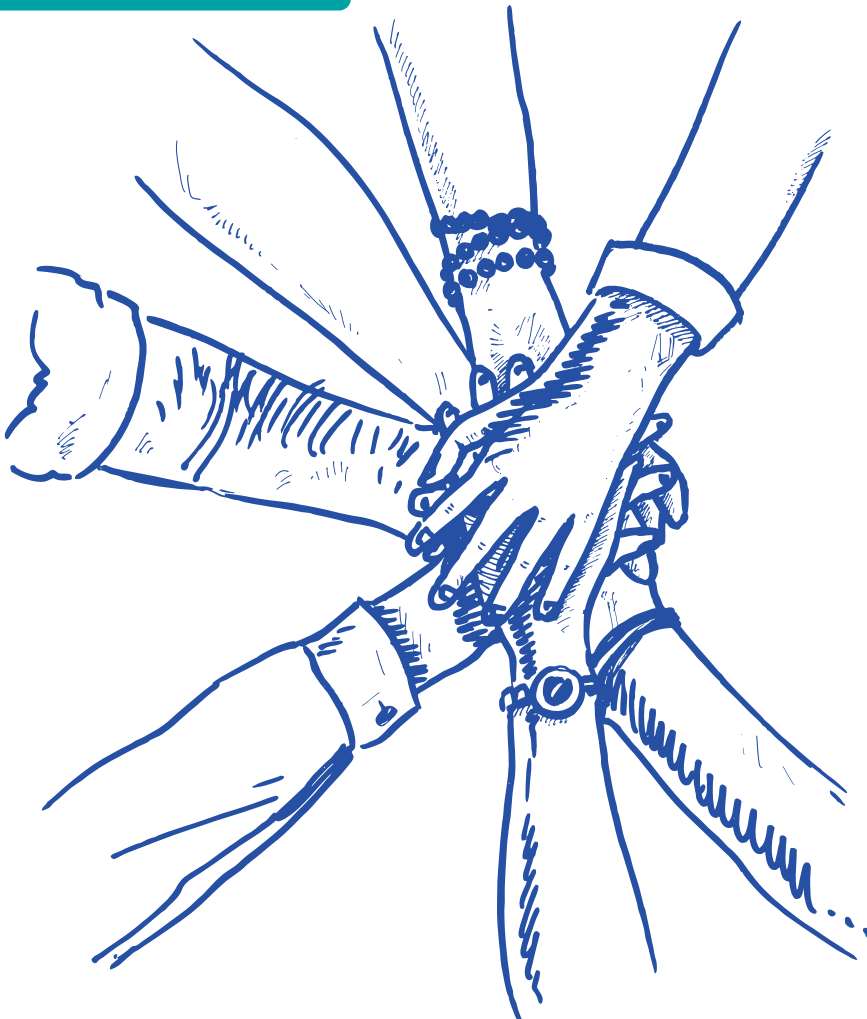
Selepas pusingan pertama:

- Fasilitator akan memaklumkan tempoh masa yang diambil. Biasanya, peserta akan terkejut kerana masa yang diambil agak panjang. Oleh itu, peluang kedua diberikan kepada peserta untuk memperbaiki masa dan menyelesaikan aktiviti dengan lebih cepat.
- Aktiviti akan diulang 3 hingga 5 kali sehingga peserta berjaya mencapai tempoh masa yang disasarkan, iaitu di bawah 20 saat.

Cadangan Refleksi Aktiviti

No.	Pengajaran
1	Matlamat memainkan peranan penting kerana ia menjadi pemacu kepada perubahan yang lebih positif. Begitu juga dalam konteks negara, penghayatan Rukun Negara membantu mewujudkan masyarakat yang hidup dalam suasana harmoni serta saling menghormati antara satu sama lain.
2	Kejayaan hanya tercapai apabila setiap individu memahami peranan mereka dan berkomitmen untuk mencapai matlamat yang sama.
3	Faktor masa memberikan " <i>push factor</i> " atau motivasi kepada kita.

Slaid Visual Aktiviti 5

AKTIVITI 6: CERITA ANAK MALAYSIA

Aktiviti ini bertujuan untuk membantu peserta memahami prinsip-prinsip Rukun Negara melalui pendekatan yang lebih dekat dengan budaya dan warisan tempatan, iaitu melalui penceritaan kisah realiti pelbagai etnik dengan memberi pengiktirafan wira/wirawati Malaysia atas keikhlasan, keberanian dan keazaman dalam membantu masyarakat berlainan etnik dan agama.

Peserta dapat juga mewujudkan masyarakat prihatin dan harmoni tanpa mengira batas agama dan etnik dan platform untuk mendidik generasi muda mengenal budaya toleransi. Ia juga bertujuan menyemai semangat cinta negara dan memupuk kefahaman tentang kepentingan nilai bersama dalam membina perpaduan sebagai rakyat Malaysia.

LANGKAH-LANGKAH

1. PEMBAHAGIAN KUMPULAN

2. PEMILIHAN

- Setiap kumpulan diminta memilih seorang *Unsung Hero*.
- *Unsung Hero* yang boleh dipilih adalah seperti pemenang-pemenang Anugerah *My Hero* seperti dalam *QR Code Unsung Hero*.

3. PERBINCANGAN DAN ANALISIS

1 Setiap kumpulan perlu mencari maklumat berkaitan dengan *Unsung Hero* yang telah dipilih dan menceritakan semula kisah yang dipilih dalam kumpulan mereka.

2 Seterusnya, mereka berbincang dan mengenal pasti nilai moral utama berkaitan dengan *Unsung Hero* yang dipilih.

3 Kemudian, kaitkan nilai-nilai moral berkenaan dengan salah satu atau beberapa prinsip Rukun Negara yang bersesuaian.

4. PEMBENTANGAN

- Setiap kumpulan perlu membentangkan hasil perbincangan dalam bentuk ringkas, sama ada melalui naratif, lakonan pendek atau dialog.
- Jurulatih memberi tumpuan kepada bagaimana cerita itu menonjolkan nilai perpaduan dan kesefahaman antara watak berbeza etnik atau latar belakang.

KOD QR PENERIMA ANUGERAH MYHERO

5. PENUTUP

01

Pengiktirafan dan penghormatan kepada wira/wirawati Malaysia atas keikhlasan, keberanian dan keazaman dalam membantu masyarakat berlainan etnik dan agama.

02

Membina budaya penghargaan dalam masyarakat, memupuk semangat kesatuan, serta menghubungkan teori dan pengamalan nilai Rukun Negara.

03

Peserta lebih menghargai sumbangan individu serta meningkatkan empati, kreativiti dan kemahiran komunikasi bagi mengukuhkan perpaduan.

TEMA 02

MENJUNJUNG RUKUN NEGARA

TEMA 02 *MENJUNJUNG RUKUN NEGARA*

LATAR BELAKANG

Tema ini bertujuan untuk memperkukuhkan pemahaman peserta tentang nilai-nilai asas yang terkandung dalam Rukun Negara, yang berperanan sebagai falsafah dan panduan hidup masyarakat Malaysia. Melalui pemahaman terhadap elemen-elemen ini, peserta akan didedahkan kepada kepentingan peranan mereka sebagai rakyat Malaysia dalam memelihara perpaduan dan keharmonian negara.

Tema ini menekankan aspek penerokaan intipati Rukun Negara dalam diri peserta, dalam mengukuhkan jati diri dan semangat patriotisme untuk mengekalkan keharmonian, keamanan dan kesejahteraan negara.

Tema ini juga memberi penekanan terhadap tanggungjawab sosial, di mana peserta akan dibimbing untuk menyumbang kepada masyarakat melalui tindakan yang bertanggungjawab, beretika dan menjaga kesejahteraan awam berteraskan Rukun Negara.

OBJEKTIF

**Memahami
Dan
Menghayati
Cita-Cita Dan
Prinsip
Rukun
Negara.**

**Memperakui
Dan Menghargai
Cita-Cita Dan
Prinsip Rukun
Negara.**

**Mempamerkan
Identiti
Nasional Dan
Perpaduan
Berteraskan
Rukun Negara.**

HASIL PEMBELAJARAN

Meningkatkan semangat cintakan negara

01

Peserta akan memahami secara mendalam simbolisme yang terkandung dalam Lagu Negaraku, khususnya sebagai lambang perpaduan dan cerminan cita-cita dan prinsip-prinsip Rukun Negara. Melalui sesi ini, mereka akan didedahkan kepada sejarah, nilai, dan makna yang terkandung dalam lagu kebangsaan, yang bukan sahaja melambangkan semangat patriotisme tetapi juga menggalakkan semangat kebersamaan dalam kepelbagaian masyarakat Malaysia. Pemahaman ini diharapkan dapat memupuk rasa cinta kepada negara dan komitmen terhadap usaha mengekalkan keharmonian dan integrasi nasional.

Melibatkan diri secara sukarela dalam aktiviti kenegaraan dan perpaduan

02

Peserta bersedia untuk mengambil bahagian dalam program atau kegiatan yang berkaitan dengan pembangunan negara serta pengukuhan perpaduan tanpa mengharapkan ganjaran. Penglibatan ini mencerminkan semangat cintakan tanah air, rasa tanggungjawab sebagai warganegara dan keprihatinan terhadap kesejahteraan masyarakat pelbagai etnik di Malaysia. Melalui penyertaan sukarela, rakyat dapat memperkukuh nilai faham, hormat dan terima antara satu sama lain serta menghayati prinsip-prinsip Rukun Negara dalam kehidupan seharian.

Menghormati perbezaan budaya, bahasa dan agama pelbagai etnik

03

Peserta dapat menghargai dan menghormati kepelbagaian budaya, bahasa dan agama pelbagai etnik. Ini menggalakkan sikap saling hormat-menghormati, memperkukuh perpaduan dan keharmonian dalam masyarakat Malaysia yang berbilang etnik serta agama. Peserta juga dapat mengikis prejudis dan mencegah sikap provokasi dalam diri dalam membentuk masyarakat yang lebih inklusif dan berdaya saing dalam era globalisasi.

PANDUAN PELAKSANAAN AKTIVITI

AKTIVITI 1: NYANYIAN LAGU NEGARAKU

Terdapat dua kaedah pelaksanaan iaitu:

1. Sesi Perkongsian Lagu Negaraku
2. Rakaman Video TikTok

1. Sesi Perkongsian Lagu Negaraku

LANGKAH-LANGKAH

01

Peserta diminta berdiri dan menyanyikan lagu Negaraku dengan penuh semangat.

02

Selepas nyanyian selesai, jurulatih mengemukakan soalan kepada peserta:
“Apakah seruan dan unsur dalam lagu Negaraku yang mencerminkan keharmonian dan perpaduan kita sebagai rakyat Malaysia?”

03

Setiap kumpulan diberi masa selama 5 hingga 7 minit untuk berbincang secara ringkas. Wakil kumpulan akan dipilih untuk berkongsi pandangan hasil perbincangan mereka.

04

Pandangan peserta akan digunakan sebagai asas refleksi untuk mengukuhkan kefahaman tentang nilai-nilai perpaduan dalam lagu Negaraku.

05

Sebagai penutup, jurulatih boleh merujuk tiga cadangan skrip berikut sebagai kesimpulan utama (Rujuk Panduan Skrip Jurulatih).

PANDUAN SKRIP JURULATIH

Skrip 1: Seruan untuk Kesetiaan kepada Negara

Lirik “Raja Kita Selamat Bertakhta” dalam konteks penghayatan Rukun Negara merujuk kepada penghormatan terhadap kedudukan Raja sebagai simbol perpaduan dan kestabilan negara. Frasa ini menegaskan bahawa keselamatan dan kesejahteraan negara bergantung kepada kewibawaan dan keteguhan Raja yang memimpin dengan adil, berperlembagaan serta menjaga kepentingan rakyat.

Dalam penghayatan Rukun Negara, lirik ini mengingatkan kita bahawa Raja berperanan sebagai penyatu dalam masyarakat yang berbilang etnik, sekali gus melambangkan keamanan dan keharmonian negara. Ia juga mengingatkan rakyat akan pentingnya mempertahankan dan menghormati sistem pemerintahan beraja yang telah menjadi teras kepada kestabilan politik dan sosial negara. Prinsip ini menuntut masyarakat agar sentiasa mengekalkan kesetiaan dan rasa hormat terhadap institusi Raja demi memastikan kelangsungan negara yang aman dan makmur.

Skrip 2: Unsur Patriotisme dan Cinta kepada Negara

Lirik “Negaraku, Tanah Tumpahnya Darahku” menggambarkan rasa cinta dan kesetiaan yang mendalam terhadap tanah air. Frasa ini menandakan bahawa negara Malaysia adalah tempat kelahiran dan tempat di mana perjuangan serta pengorbanan mempertahankan tanah air.

“Tanah tumpahnya darahku” merujuk kepada komitmen rakyat untuk mempertahankan negara ini, walaupun dengan pengorbanan yang tinggi, termasuk nyawa.

Dalam penghayatan Rukun Negara, lirik ini mengajak rakyat Malaysia untuk menghargai sejarah negara, menghormati pengorbanan para pejuang kemerdekaan, serta memperkukuh semangat patriotisme. Ia mengingatkan kita tentang tanggungjawab untuk menjaga keharmonian dan kemakmuran negara agar generasi akan datang dapat terus menikmati kedamaian dan kemajuan. Lirik ini juga mencerminkan identiti nasional dan menjadi seruan untuk bersatu padu dalam memajukan negara dengan penuh rasa cinta dan tanggungjawab terhadap tanah air.

Skrip 3: Seruan kepada Kemakmuran dan Keamanan

Lirik “Rahmat Bahagia, Tuhan Kurniakan” menggambarkan harapan dan doa agar negara ini sentiasa berada dalam keadaan yang aman, sejahtera dan diberkati oleh Tuhan. Frasa “rahmat bahagia” merujuk kepada berkat dan kebahagiaan yang dianugerahkan oleh Tuhan yang memberi petunjuk kepada rakyat Malaysia supaya sentiasa bersyukur dan menjaga kedamaian dan keharmonian negara.

Dalam konteks penghayatan Rukun Negara, lirik ini menekankan pentingnya nilai kesyukuran kepada Tuhan atas segala nikmat yang diterima termasuk keamanan dan keharmonian negara. Ia mengajak rakyat Malaysia untuk terus bersatu padu dalam usaha menjaga dan memelihara negara serta menghargai segala kurniaan yang diberikan sama ada daripada segi kesejahteraan, kebebasan mahupun peluang untuk hidup dalam masyarakat yang harmoni. Lirik ini juga menyeru untuk memupuk rasa tanggungjawab dalam memastikan negara terus diberkati dan maju ke arah yang lebih baik.

Slaid Visual

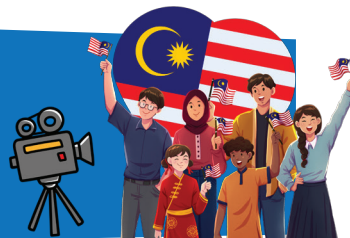
2. Rakaman Video TikTok

LANGKAH-LANGKAH

Dilaksanakan dengan rakaman video TikTok oleh peserta.

Syarat Penyertaan:

Video yang dihasilkan mestilah mencerminkan semangat cinta kepada negara.

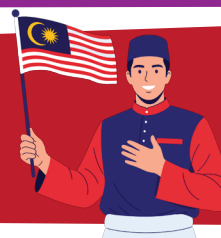

Video yang dihasilkan tidak menyentuh sensitiviti etnik dan agama.

Persembahan video mengikut kreativiti masing-masing dan tidak meniru atau mengubah suai hak cipta mana-mana sumber.

Cadangan tema :
Rukun Negara

Video yang dimuat naik mesti disertai dengan *hashtag*: #JBRN #menjiwairukunnegara dan *hashtag* yang ditentukan oleh kementerian dan jabatan.

- Durasi video adalah 3 hingga 5 minit
- Ahli kumpulan digalakkan terdiri daripada pelbagai etnik

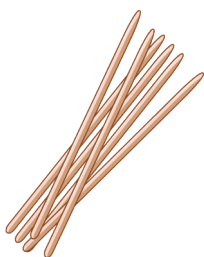
AKTIVITI 2: BINA INSAN BINA NEGARA

Aktiviti ini bertujuan untuk membina semangat kerja berpasukan dan menguji kreativiti peserta dalam menyelesaikan cabaran secara bersama.

LANGKAH-LANGKAH

Langkah 1: Penyediaan Bahan

Setiap kumpulan akan diberikan bahan-bahan berikut:

40 batang lidi

1 gulung kecil pita
pelekat (*masking tape*)

1 biji *marshmallow*
besar atau gabus.

Langkah 2: Peraturan Aktiviti

1. Peserta perlu membina sebuah struktur yang paling tinggi dan mampu berdiri sendiri menggunakan bahan yang diberikan, serta meletakkan *marshmallow*/gabus di bahagian paling atas struktur.
2. Jurulatih perlu menekankan bahawa semua bahan yang disediakan mesti digunakan.
3. *Marshmallow*/gabus perlu kekal utuh di kedudukan paling atas.
4. Peserta diberikan masa 18 minit untuk menyiapkan struktur tersebut sebelum penilaian dibuat.

Langkah 3: Pelaksanaan Aktiviti

1. Setiap kumpulan akan mula membina struktur masing-masing dengan menggunakan kreativiti dan strategi yang berasaskan semangat kerja berpasukan.
2. Peserta digalakkan untuk berbincang, berkongsi idea dan membahagikan peranan bagi memastikan proses pembinaan berjalan lancar.
3. Mereka bebas menggunakan pelbagai kaedah untuk menyokong *marshmallow*/ gabus dengan syarat struktur tersebut mampu berdiri sendiri tanpa sebarang bantuan luar, contohnya tidak dipegang dengan tangan atau disokong dengan objek lain.
4. Jurulatih boleh bergerak dari satu kumpulan ke kumpulan lain untuk memerhati proses kerja, memberi galakan dan memastikan peraturan aktiviti dipatuhi.

Langkah 4: Pemantauan dan Keberkesanan Aktiviti

1. Sepanjang aktiviti berlangsung, jurulatih perlu memantau perkembangan setiap kumpulan.
2. Berikan galakan, motivasi dan panduan ringkas jika perlu. Antara tips yang boleh diberikan ialah:
  - Uji struktur lebih awal dengan meletakkan *marshmallow*/gabus di atas binaan sementara untuk melihat kekuatan struktur.
  - Galakkan komunikasi aktif dalam kalangan ahli kumpulan.
  - Tekankan kepentingan kerjasama.
3. Jurulatih boleh turut memberi pujian segera kepada usaha dan kreativiti kumpulan .

Langkah 5: Penutup Aktiviti

1. Apabila masa tamat, semua kumpulan perlu berhenti melaksanakan aktiviti Bina Insan Bina Negara.
2. Pengukuran akan dilakukan untuk menentukan kumpulan yang berjaya menghasilkan struktur tertinggi dan kukuh.

Cadangan Refleksi Aktiviti

1. Jurulatih akan mengemukakan soalan kepada peserta:
Apakah yang anda pelajari atau dapat dirumuskan berhubung perkaitan antara aktiviti ini dengan Prinsip Rukun Negara?
2. Peserta diberi masa selama 3 hingga 5 minit untuk berbincang dalam kumpulan. Selepas itu, jurulatih akan mendapatkan respons ringkas dalam 5 hingga 10 minit daripada beberapa wakil kumpulan.
3. Akhir sekali, jurulatih menyampaikan kesimpulan bagi mengukuhkan pengajaran aktiviti ini. Berikut adalah dua (2) cadangan kesimpulan utama (Rujuk Panduan Skrip Jurulatih).

PANDUAN SKRIP JURULATIH

Skrip 1: Cadangan Kesimpulan 1

1. KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN

Dalam aktiviti ini, setiap peserta berhadapan dengan cabaran yang memerlukan kesabaran, kerjasama dan usaha yang gigih. Ini mengingatkan kita kepada prinsip Kepercayaan Kepada Tuhan, di mana kita diajar untuk bersikap tabah dan tidak putus asa dalam menghadapi cabaran. Kerjasama dan harapan bahawa usaha bersama akan membawa kejayaan juga selaras dengan nilai spiritual yang menekankan kepercayaan dan pengharapan yang positif dalam apa jua keadaan.

2. KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA

Dalam kumpulan, setiap ahli memainkan peranan penting untuk mencapai objektif bersama. Ini melambangkan kesetiaan dan tanggungjawab kepada negara seperti yang diajar oleh prinsip kedua Rukun Negara. Dalam konteks ini, kesetiaan bukan sahaja kepada pemimpin atau sistem, tetapi juga kepada tujuan bersama dan usaha kolektif untuk membangunkan struktur atau negara yang teguh. Ahli kumpulan hendaklah mengikut peraturan dan bekerjasama serta setia demi kejayaan bersama.

3. KELUHURAN PERLEMBAGAAN DAN KEDAULATAN UNDANG-UNDANG

Aktiviti ini juga melibatkan pematuhan peraturan yang ditetapkan dalam masa yang diberikan. Prinsip Keluhuran Perlembagaan dan Kedaulatan Undang-Undang menekankan pentingnya setiap individu mematuhi peraturan dan undang-undang untuk memastikan keadilan dan keharmonian. Dalam konteks aktiviti ini, peserta perlu bekerja dalam had masa dan sumber yang terhad, serta mengikuti peraturan yang mencerminkan pentingnya mentaati undang-undang untuk mencapai kejayaan secara adil.

4. KESOPANAN DAN KESUSILAN

Aktiviti ini memastikan para peserta belajar berkomunikasi dengan adab, mendengar pendapat dan menghormati perbezaan yang mendorong tingkah laku sopan, komunikasi beretika dan hubungan yang harmoni. Peserta lebih menghayati bahawa negara terbina melalui rakyat yang berakhlak mulia, berbudi bahasa dan menghormati antara satu sama lain.

Skrip 2: Cadangan Kesimpulan 2

01

KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN

Setiap daripada kita berhadapan dengan cabaran yang memerlukan kesabaran, kerjasama dan usaha gigih. Ini mengingatkan kita pada prinsip Kepercayaan Kepada Tuhan, dimana kita diajar untuk bersikap tabah dan tidak putus asa dalam menghadapi cabaran.

02

KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA

Dalam kumpulan, setiap ahli memainkan peranan penting untuk mencapai objektif bersama. Ini melambangkan kesetiaan dan tanggungjawab kepada negara seperti diajar oleh prinsip kedua Rukun Negara.

03

KELUHURAN PERLEMBAGAAN & KEDAULATAN UNDANG-UNDANG

Aktiviti ini juga melibatkan mematuhi peraturan yang ditetapkan dalam masa yang diberi. Prinsip Keluhuran Perlembagaan dan Kedaulatan Undang-Undang menekankan pentingnya setiap individu mematuhi peraturan dan undang-undang untuk memastikan keadilan dan keharmonian.

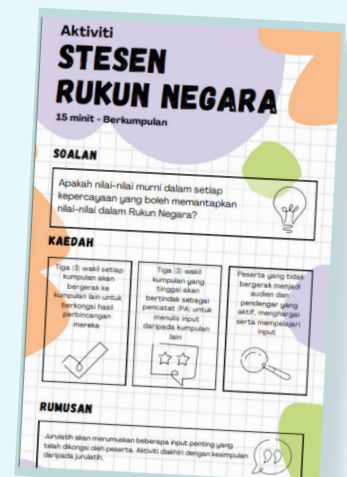
AKTIVITI 3: STESEN RUKUN NEGARA

Aktiviti “Stesen Rukun Negara” merupakan aktiviti berbentuk perkongsian dan perbincangan berkumpulan yang dilaksanakan melalui beberapa stesen, di mana setiap stesen mewakili satu prinsip atau cita-cita Rukun Negara. Peserta akan bergerak dari satu stesen ke stesen yang lain untuk membincangkan maksud, nilai serta aplikasi cita-cita dan prinsip Rukun Negara dalam kehidupan seharian.

LANGKAH-LANGKAH

1. Peserta akan membincangkan persoalan utama:
Apakah maksud dan nilai-nilai murni dalam setiap cita-cita atau prinsip Rukun Negara?
2. Fasa Perbincangan
  - Setiap kumpulan diberikan kertas A3 / mahjong untuk mencatatkan hasil perbincangan. Masa selama 15 minit diperuntukkan bagi kumpulan berbincang dan menulis idea mereka.
3. Fasa Perkongsian
  - Setiap kumpulan mewakili stesen Rukun Negara.
  - Tiga (3) wakil daripada setiap kumpulan akan bergerak ke kumpulan lain untuk berkongsi hasil perbincangan.
  - Dalam masa yang sama, tiga (3) wakil yang tinggal akan bertindak sebagai pencatat untuk menulis input daripada wakil kumpulan lain.
  - Peserta lain yang tidak bergerak atau mencatat akan menjadi audien aktif, mendengar dengan teliti serta menghargai perkongsian tersebut.
4. Setelah aktiviti selesai, jurulatih akan membuat rumusan berdasarkan input penting yang telah dikongsi. Aktiviti diakhiri dengan kesimpulan oleh jurulatih bagi mengukuhkan kefahaman peserta.

Slaid Visual

AKTIVITI 4: NILAI DAN CITA-CITA RUKUN NEGARA

Aktiviti ini merupakan sesi pembelajaran interaktif yang memberi penekanan kepada penghayatan hubungan antara cita-cita nasional dan prinsip Rukun Negara dalam membentuk nilai serta jati diri masyarakat. Peserta digalakkan berfikir secara kritis, mengaitkan nilai tersebut dengan cabaran semasa serta meneroka bagaimana ia boleh diterjemahkan dalam bentuk tindakan bagi menyumbang kepada pembinaan negara bangsa.

LANGKAH-LANGKAH

1. Memupuk Perpaduan

- Nilai murni: toleransi, hormat-menghormati, kesederhanaan, kasih sayang dan empati, keadilan dan kesaksamaan, patriotisme, serta kerjasama dan semangat kejiwaan.
- Contoh: Masyarakat berbilang etnik mengamalkan semangat gotong-royong dan saling membantu dalam majlis kenduri, program komuniti serta ketika menghadapi musibah atau bencana.

2. Masyarakat Demokratik

- Nilai murni: kebebasan asasi, tanggungjawab, serta kesederhanaan dan rasionaliti.
- Contoh: Pelajar diberi peluang memilih ketua kelas atau wakil pelajar melalui proses undian yang adil, telus dan menghormati keputusan majoriti.

3. Masyarakat yang Adil dan Saksama

- Nilai murni: kesaksamaan, prihatin dan bersatu padu.
- Contoh: Peluang pendidikan, biasiswa atau penyertaan dalam aktiviti sekolah diberikan secara adil berdasarkan kelayakan, keperluan dan kemampuan tanpa mengira etnik, agama atau latar belakang.

4. Sikap Liberal terhadap Kepelbagaian Budaya

- Nilai murni: keterbukaan, toleransi dan hormat-menghormati.
- Contoh: Warga sekolah meraikan sambutan pelbagai perayaan seperti Hari Raya Aidilfitri, Tahun Baharu Cina, Deepavali, Hari Gawai dan Hari Kaamatan dengan semangat saling menghormati tanpa prasangka.

5. Masyarakat Progresif

- Nilai murni: berilmu, inovatif, berdaya saing, bertanggungjawab, beretika dan berintegriti.
- Pelajar menggunakan teknologi, kreativiti dan inovasi dalam pembelajaran serta aktiviti sekolah, termasuk amalan teknologi hijau bagi menyokong pembangunan lestari.

Aktiviti Pilihan: Jurulatih boleh menyelitkan aktiviti interaktif seperti Pop Kuiz bagi menggalakkan penyertaan aktif serta mengukuhkan kefahaman peserta terhadap kandungan yang disampaikan.

Contoh soalan kuiz:

Antara nilai murni ini: toleransi, kejujuran, rajin berusaha dan inovatif; nilai manakah yang paling berkait rapat dengan pembentukan masyarakat progresif?

Peserta boleh menjawab secara rawak atau beramai-ramai.

Akhir sekali, jurulatih merumuskan bahawa kelima-lima cita-cita ini saling melengkapi.

Peserta turut didorong untuk menilai terhadap:

Apakah nilai murni yang paling dekat dengan diri anda dan bagaimana anda boleh amalkan dalam kehidupan seharian?

PANDUAN SKRIP JURULATIH

Skrip 1: Memupuk Perpaduan

TOLERANSI

Toleransi ialah kesanggupan menerima perbezaan dari segi agama, budaya, bahasa dan cara hidup. Dalam konteks masyarakat majmuk seperti Malaysia, toleransi sangat penting agar rakyat dapat hidup bersama dengan aman walaupun mempunyai latar belakang yang berbeza. Sikap ini membolehkan rakyat saling memahami dan mengelakkan prasangka atau konflik yang boleh menjejaskan keharmonian negara.

HORMAT-MENGHORMATI

Sikap hormat-menghormati bermaksud memberikan penghargaan terhadap kepercayaan, adat resam, bahasa dan pandangan orang lain. Apabila masyarakat saling menghormati, mereka lebih mudah berkomunikasi dan bekerjasama tanpa menyinggung perasaan mana-mana pihak. Nilai ini menggalakkan interaksi yang sihat antara etnik dan mewujudkan rasa saling percaya.

KESEDERHANAAN

Kesederhanaan bermaksud mengelakkan sikap melampau atau ekstrem dalam tindakan dan pendirian. Dalam negara yang berbilang etnik, kesederhanaan menjadi asas penting untuk meredakan ketegangan dan menyelesaikan isu-isu sensitif dengan cara yang rasional dan bertimbang rasa. Ia juga menonjolkan nilai keharmonian dalam amalan beragama, politik dan sosial.

KASIH SAYANG DAN EMPATI

Nilai kasih sayang dan empati menjadikan seseorang lebih peka terhadap perasaan dan kesusahan orang lain. Apabila rakyat saling menyayangi dan memahami, jurang antara etnik dapat dirapatkan. Ini menggalakkan kerjasama, saling membantu, serta memupuk semangat kekeluargaan antara satu sama lain.

KEADILAN DAN KESAKSAMAAN

Keadilan bermaksud memberi hak yang sewajarnya kepada setiap individu tanpa mengira etnik atau status sosial. Kesaksamaan pula bermakna layanan yang adil dan saksama dalam pelbagai bidang seperti pendidikan, pekerjaan dan kebajikan. Apabila semua pihak merasa dihargai dan dilayan dengan adil, perpaduan akan lebih mudah dicapai.

PATRIOTISME

Patriotisme adalah semangat cinta kepada negara yang melangkaui sempadan perkauman. Rakyat yang mempunyai semangat patriotik akan mengutamakan kepentingan negara dan sanggup berkorban demi kestabilan serta kemajuan bersama. Nilai ini menyatukan rakyat dalam satu identiti kebangsaan sebagai rakyat Malaysia.

KERJASAMA DAN SEMANGAT KEJIRANAN

Kerjasama dan semangat kejiranan merujuk kepada keinginan untuk membantu dan bekerjasama dalam aktiviti kemasyarakatan, tanpa mengira latar belakang. Apabila rakyat sering berinteraksi dan bekerjasama dalam kehidupan harian, mereka akan lebih mengenali satu sama lain dan seterusnya mengukuhkan hubungan antara etnik.

Skrip 2: Masyarakat Demokratik

Rukun Negara mendukung sistem demokrasi berparlimen yang diamalkan di Malaysia, iaitu sistem yang meletakkan kuasa rakyat sebagai asas pemerintahan melalui Parlimen yang dipilih menurut Perlembagaan. Perlembagaan kita menjamin kebebasan asasi dan kebebasan kegiatan berpolitik tertakluk kepada undang-undang negara, namun hak-hak ini tidak boleh disalahgunakan atas nama demokrasi bagi membakar sentimen perkauman atau memusnahkan demokrasi.

KEBEBASAN ASASI

Kebebasan asasi seperti kebebasan bersuara, kebebasan beragama, kebebasan berhimpun dan kebebasan berpersatuan adalah hak yang dijamin oleh Perlembagaan. Nilai ini penting agar rakyat dapat menyuarakan pandangan, berbeza pendapat secara terbuka. Namun begitu, kebebasan ini tertakluk kepada batasan undang-undang dan tidak boleh digunakan untuk menyemarakkan sentimen perkauman, kebencian atau menggugat keharmonian masyarakat.

TANGGUNGJAWAB

Dalam sistem demokrasi, setiap hak datang bersama tanggungjawab. Rakyat perlu menggunakan hak mereka dengan berhemah, menghormati perbezaan dan tidak menyalahgunakan kebebasan untuk menyebarkan fitnah, mengapi-apikan isu sensitif atau mengancam kestabilan negara. Tanggungjawab ini juga merangkumi keperluan untuk menyemak fakta, membuat keputusan secara rasional dan menghormati proses demokrasi seperti pilihan raya.

KESEDERHANAAN DAN RASIONALITI

Malaysia sebagai sebuah negara pelbagai etnik memerlukan rakyat yang mengamalkan kesederhanaan dalam pendirian dan tindakan. Dalam suasana politik, kesederhanaan penting untuk mencegah provokasi, fahaman ekstrem dan penyalahgunaan platform demokrasi untuk kepentingan sempit. Nilai ini menggalakkan dialog yang matang, saling menghormati dan penyelesaian secara aman.

Skrip 3: Masyarakat Yang Adil dan Saksama

Masyarakat yang adil hanya akan wujud jika kekayaan negara dibahagikan secara adil dan saksama. Untuk mencapai tujuan ini, golongan yang lemah dan kurang berkemampuan perlu diberikan bantuan supaya mereka turut memperoleh manfaat yang sama.

KESAKSAMAAN

Kesaksamaan merujuk kepada layanan adil terhadap semua golongan, bukan dengan memberi sama rata semata-mata, tetapi mengikut keperluan dan kemampuan masing-masing. Contohnya, golongan yang berpendapatan rendah diberi bantuan khas agar mereka juga mendapat manfaat seperti golongan lain dari segi akses kepada pendidikan dan kesihatan.

PRIHATIN

Sikap prihatin bermaksud masyarakat dan kerajaan mengambil berat tentang nasib mereka yang kurang bernasib baik, seperti orang miskin, orang kurang upaya (OKU), dan masyarakat luar bandar. Bantuan dan dasar khas seperti subsidi, latihan kemahiran dan skim bantuan rakyat mencerminkan nilai ini dalam tindakan.

BERSATU PADU

Perpaduan hanya dapat dicapai apabila rakyat merasa mereka dilayan dengan adil. Ketidakadilan ekonomi boleh mencetuskan rasa tidak puas hati antara etnik. Oleh itu, apabila kekayaan dibahagi secara adil, rakyat akan lebih mudah bersatu, saling percaya dan menyokong pembangunan negara bersama-sama.

Skrip 4: Sikap Liberal terhadap Kepelbagaian Budaya

Cita-cita keempat Rukun Negara, menekankan kepentingan penerimaan dan hormat-menghormati terhadap kepelbagaian budaya masyarakat Malaysia. Setiap etnik memiliki warisan budaya, bahasa, adat resam dan cara hidup yang unik. Oleh itu, pendekatan liberal dalam konteks ini membawa maksud sikap terbuka, saling menghormati serta penerimaan terhadap kepelbagaian budaya yang wujud.

NILAI KETERBUKAAN

Keterbukaan bermaksud kesediaan untuk memahami, menghormati dan menerima adat resam serta cara hidup masyarakat lain tanpa prasangka dan prejudis. Nilai ini membolehkan rakyat hidup dalam suasana yang aman dan saling menyokong antara satu sama lain walaupun berbeza dari segi agama, bahasa dan budaya.

NILAI TOLERANSI

Melalui nilai toleransi, jurang perbezaan antara masyarakat yang berbeza latar belakang dan cara hidup dapat dirapatkan. Nilai toleransi dalam kepelbagaian amalan adat resam dan cara hidup merupakan asas penting dalam membentuk masyarakat yang harmoni dan bersatu padu.

NILAI HORMAT-MENGHORMATI

Pemahaman yang tinggi mengenai kepelbagaian adat dan budaya memastikan masyarakat dapat menerima dan menghormatinya. Sehubungan itu, pendedahan dan pendidikan mengenai kepelbagaian adat dan budaya sangat penting dan perlu dipupuk sejak peringkat awal pendidikan hingga ke institusi masyarakat. Penerapan nilai hormat-menghormati dalam kehidupan seharian dapat melahirkan warganegara yang bersikap inklusif dan menyumbang kepada pembinaan negara bangsa yang bersatu dalam kepelbagaian.

Contoh:

Meminta izin sebelum bercakap, menjaga bahasa ketika berkomunikasi dan menghormati adat serta budaya masyarakat lain merupakan sebahagian daripada sikap terbuka yang perlu diamalkan dalam kehidupan masyarakat majmuk.

Skrip 5: Masyarakat Progresif

Masyarakat progresif merupakan masyarakat yang sentiasa bergerak ke hadapan dalam semua aspek kehidupan, sama ada daripada segi ekonomi, pendidikan, teknologi mahupun sosial. Pembinaan masyarakat progresif dengan penguasaan dalam bidang sains dan teknologi sebagai pemacu utama kepada pembangunan negara dalam era globalisasi.

BERETIKA DAN BERINTEGRITI

Pembangunan dan kemajuan sesebuah negara perlulah seimbang dari segi insaniah dan kemanusiaan. Kemajuan sesebuah negara tidak akan bermakna jika rakyatnya mengabaikan nilai-nilai murni seperti integriti, kejujuran, amanah, tanggungjawab dan hormat-menghormati. Justeru itu, masyarakat yang beretika dan berintegriti dapat melahirkan masyarakat progresif cemerlang dari segi pencapaian serta luhur dalam tindakan dan pemikiran.

KEBERTANGGUNGJAWABAN

Dalam era globalisasi dan revolusi digital masa kini, kemajuan teknologi memberi kesan besar terhadap semua aspek kehidupan masyarakat. Dalam usaha memastikan kemajuan ini membawa manfaat yang seimbang dan lestari, ia mestilah disertai dengan sikap kebertanggungjawaban dalam penggunaannya.

KREATIF DAN INOVATIF

Masyarakat progresif juga perlu memiliki daya fikir yang kreatif dan inovatif dalam menghadapi cabaran semasa. Kreativiti membolehkan masyarakat melihat sesuatu isu daripada pelbagai sudut, manakala inovasi membantu menghasilkan penyelesaian baharu yang lebih berkesan, praktikal dan bermanfaat. Dalam konteks pembangunan negara, nilai kreatif dan inovatif penting bagi melahirkan rakyat yang mampu mencipta peluang, menambah baik kehidupan serta menyumbang kepada kemajuan ekonomi, pendidikan, teknologi dan sosial.

AKTIVITI 5: TIGA JIWA SATU RUKUN

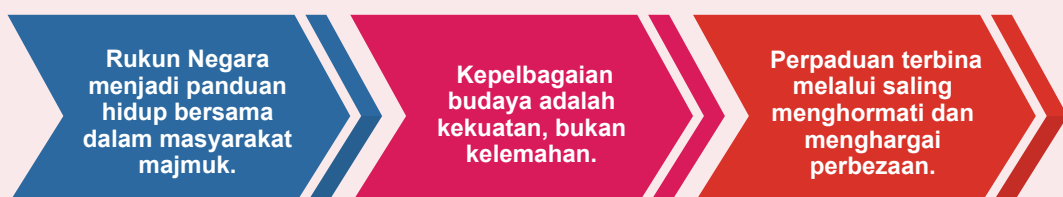
Aktiviti ini adalah berbentuk perkongsian cerita yang bertujuan menekankan kepentingan menghargai kepelbagaian, saling menghormati dan mengamalkan prinsip-prinsip Rukun Negara dalam kehidupan seharian. Kisah “Tiga Jiwa Satu Rukun” mengetengahkan watak Solehah (Melayu, Islam), Sindhu (India, Hindu) dan Siew Yin (Cina, Kristian) yang hidup bersama dalam suasana harmoni walaupun berbeza etnik dan agama.

Terdapat dua kaedah pelaksanaan iaitu:

1. Sesi Perkongsian Kepelbagaian Etnik
2. Sketsa Perpaduan

1. Sesi Perkongsian Kepelbagaian Etnik**LANGKAH-LANGKAH**

1. Jurulatih berkongsi kisah ringkas tentang persahabatan Solehah, Sindhu dan Siew Yin.
  - Kisah menggambarkan bagaimana mereka walaupun berlainan agama dan budaya, tetap berkawan rapat, saling membantu, meraikan perbezaan dan bekerjasama dalam kehidupan seharian.
2. Jurulatih menekankan nilai perpaduan, toleransi dan kasih sayang dalam cerita ini.
3. Selepas bercerita, jurulatih mengajukan beberapa soalan refleksi kepada peserta, contohnya:
  - Apakah nilai murni yang dapat kita pelajari daripada kisah Solehah, Sindhu dan Siew Yin?
  - Bagaimana nilai ini boleh kita terapkan dalam kehidupan seharian sebagai rakyat Malaysia?
4. Jurulatih menyampaikan rumusan utama:

5. Jurulatih menutup sesi dengan mesej motivasi: “Walaupun kita berbeza etnik dan agama, kita tetap bersatu sebagai rakyat Malaysia berteraskan ideologi Negara iaitu Rukun Negara.”

PANDUAN SKRIP JURULATIH

Kepercayaan Kepada Tuhan	
Penjelasan:	Rukun Negara menggalakkan setiap rakyat Malaysia untuk percaya kepada Tuhan mengikut agama dan kepercayaan masing-masing. Solehah, Sindhu dan Siew Yin masing-masing dibesarkan mengikut agama yang berbeza, tetapi mereka memahami bahawa kepercayaan kepada Tuhan adalah asas dalam membentuk nilai moral dan etika yang baik. Mereka menghormati amalan agama masing-masing dan tidak mempersoalkan atau memperlekehkan kepercayaan antara satu sama lain.
Contoh Kehidupan	Semasa di sekolah menengah, Solehah menghormati Sindhu ketika Deepavali dan menjaga adab dengan tidak makan di hadapan Siew Yin pada <i>Good Friday</i> . Begitu juga, Sindhu dan Siew Yin menghormati Solehah yang berpuasa dengan tidak makan di hadapannya ketika bulan Ramadan. Semua ini mencerminkan sikap saling menghormati dalam beragama.

Kesetiaan Kepada Raja dan Negara	
Penjelasan:	Rukun Negara menekankan kesetiaan kepada Raja dan Negara yang menjadi simbol perpaduan dan kestabilan. Solehah, Sindhu dan Siew Yin dibesarkan dengan menghormati institusi beraja dan sentiasa menjaga perpaduan negara dengan menolak sebarang bentuk perpecahan antara etnik dan agama. Mereka memahami bahawa dengan bersatu di bawah naungan negara, mereka dapat mengekalkan keamanan dan keharmonian.
Contoh Kehidupan	Sewaktu di sekolah, mereka bersama-sama menyertai sambutan Hari Kebangsaan dengan penuh semangat patriotisme. Walaupun berbeza latar belakang etnik, mereka tetap menjaga hubungan persahabatan yang erat serta menjadi contoh keharmonian kepada rakan-rakan yang lain.

Keluhuran Perlembagaan	
Penjelasan:	Mereka dididik untuk memahami bahawa Perlembagaan Malaysia melindungi hak setiap warganegara tanpa mengira etnik dan agama. Solehah, Sindhu, dan Siew Yin menghargai hak mereka sebagai warganegara yang dijamin oleh Perlembagaan, termasuk hak beragama dan kebebasan bersuara, tetapi mereka juga mematuhi undang-undang yang ada dan tidak menyalahgunakannya.
Contoh Kehidupan	Setelah dewasa, mereka menghargai Perlembagaan yang menjamin kebebasan beragama. Walaupun sering berbincang isu semasa, mereka tetap saling menghormati pandangan agar tidak menyinggung perasaan sesiapa.
Kedaulatan Undang-Undang	
Penjelasan:	Solehah, Sindhu dan Siew Yin memahami bahawa undang-undang adalah asas kepada keamanan negara dan semua orang tertakluk kepada undang-undang tanpa mengira kedudukan. Mereka dibesarkan dengan kesedaran bahawa kedaulatan undang-undang melindungi hak mereka dan mengekalkan kestabilan negara.
Contoh Kehidupan	Apabila dewasa, mereka aktif sebagai sukarelawan dalam komuniti masing-masing. Mereka juga menunjukkan kepatuhan kepada undang-undang dengan membayar cukai dan mematuhi peraturan jalan raya sebagai tanda hormat terhadap kedaulatan undang-undang negara.
Kesopanan dan Kesusilaan	
Penjelasan:	Kesopanan dan kesusilaan adalah asas kepada hubungan antara etnik dan agama di Malaysia. Solehah, Sindhu dan Siew Yin sentiasa berinteraksi dengan penuh kesopanan, menghormati adab dan budaya satu sama lain. Mereka tidak pernah menggunakan kata-kata kasar atau melakukan tindakan yang boleh menyinggung perasaan sesama mereka.
Contoh Kehidupan	Dalam kehidupan seharian, mereka sering meluangkan masa bersama dengan menziarahi rumah rakan-rakan semasa perayaan masing-masing. Solehah menghadiri rumah terbuka Deepavali dan Krismas, manakala Sindhu dan Siew Yin menyertai kenduri serta sambutan Hari Raya sambil saling menghormati adat dan budaya yang berbeza.

Kesimpulan:

Prinsip-prinsip Rukun Negara telah membimbing Solehah, Sindhu dan Siew Yin untuk hidup secara harmoni walaupun mereka berasal dari latar belakang agama dan etnik yang berbeza. Persahabatan mereka bertahan dari zaman sekolah menengah hingga dewasa kerana mereka memahami dan menghormati perbezaan antara satu sama lain, serta mengamalkan nilai-nilai perpaduan, kesopanan dan kesetiaan kepada negara berteraskan prinsip Rukun Negara.

Slaid Visual

2. Sketsa Perpaduan

- Perkongsian cerita dilaksanakan melalui persembahan sketsa.
- Setiap kumpulan akan berbincang jalan cerita (*storyline*) berdasarkan situasi yang akan diberikan.
- Situasi akan diberikan oleh jurulatih mengikut situasi semasa berkaitan dengan perpaduan.
- Setiap kumpulan perlu menghantar minimum 5 orang untuk melakonkan sketsa yang telah dilakarkan.
- Setiap sketsa akan dirumuskan oleh jurulatih di akhir persembahan.

TEMA 03

MERAIKAN KEPELBAGAIAN

TEMA 03

MERAIKAN KEPELBAGAIAN

LATAR BELAKANG

Dalam tema ini para peserta diperkenalkan dengan konsep meraikan kepelbagaian dalam konteks Rukun Negara yang menjadi asas kepada keharmonian dan perpaduan di Malaysia. Rukun Negara yang diperkenalkan pada 31 Ogos 1970, bertujuan untuk membina negara yang bersatu-padu, harmoni dan adil melalui pemupukan nilai-nilai murni dalam kalangan rakyat yang pelbagai etnik, agama dan budaya. Meraikan kepelbagaian adalah inti pati kepada menjiwai Rukun Negara. Dengan memahami dan menghormati perbezaan, rakyat Malaysia dapat hidup dalam suasana yang lebih harmoni dan damai selaras dengan matlamat Rukun Negara untuk mewujudkan perpaduan dan kestabilan dalam masyarakat. Prinsip-prinsip Rukun Negara menjadi panduan untuk membina negara yang bersatu dalam kepelbagaian, menekankan pentingnya perpaduan, keadilan dan kemakmuran bersama.

OBJEKTIF

Mengetahui
Dan Memahami
Keunikan
Malaysia

Menghayati
Kebersamaan
Dalam
Kepelbagaian

Menerima
Dan
Mengiktiraf
Perpaduan
Dalam
Kepelbagaian

HASIL PEMBELAJARAN

Menerima keunikan kepelbagaian di Malaysia

01

Peserta akan memahami keunikan Malaysia yang mempunyai kepelbagaian etnik, budaya dan tradisi yang merupakan identiti negara serta memupuk penghargaan dan penerimaan perbezaan dalam masyarakat yang pelbagai.

Menghayati keunikan melalui konsep asas perpaduan (faham, hormat, terima dan meraikan kepelbagaian) sebagai asas hubungan integrasi

02

Melalui keunikan pelbagai etnik, peserta akan memahami bahawa titik kesatuan wujud dalam prinsip perpaduan, yang menyatukan perbezaan dan memperkukuh keharmonian dalam masyarakat berbilang etnik.

Meraikan kesatuan dalam kepelbagaian melalui aktiviti-aktiviti kehidupan seharian

03

Peserta akan mempelajari keunikan etnik melalui informasi dan pameran Rumah KAMI yang mengetengahkan kepelbagaian etnik dari segi budaya, adat, pantang larang dan lain-lain keunikan etnik yang dapat menyatukan masyarakat Malaysia. Selain itu peserta memperoleh kemahiran dan pengalaman dalam melaksanakan sesuatu aktiviti/program perpaduan.

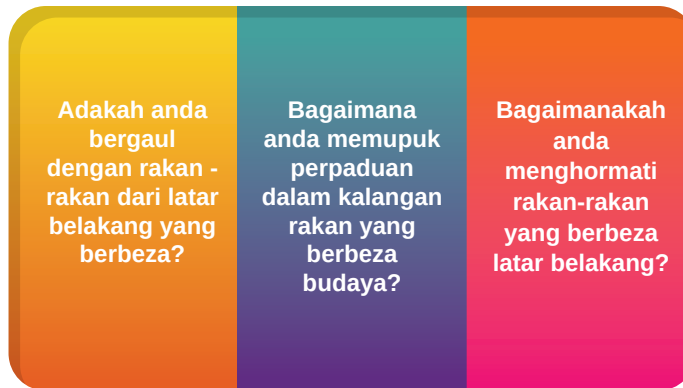
PANDUAN PELAKSANAAN AKTIVITI

AKTIVITI 1: GERAK MINDA

Aktiviti ini bertujuan untuk membuka minda peserta dan memperkukuh pemahaman mereka tentang konsep “Meraikan Kepelbagaian” dalam masyarakat.

LANGKAH-LANGKAH

1. Jurulatih akan membuka sesi aktiviti ini dengan mengemukakan beberapa soalan kepada peserta.
2. Peserta diberikan masa untuk berbincang dalam kumpulan berdasarkan soalan-soalan yang dipaparkan pada slaid.

3. Wakil setiap kumpulan akan membentangkan hasil perbincangan kumpulan mereka.
4. Setiap kumpulan perlu mencatat maklumat baru yang mereka pelajari dari kumpulan lain.

Slaid Visual

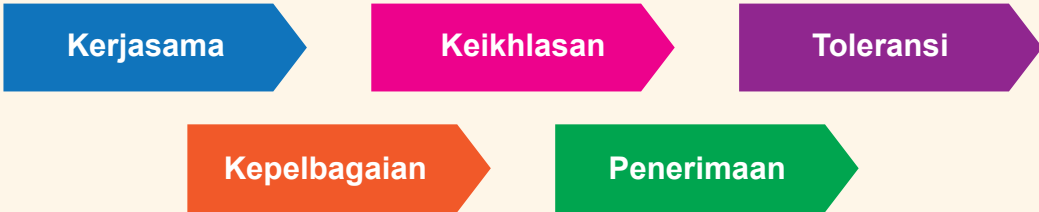

AKTIVITI 2: CERITA LIMA SAHABAT MALAYSIA

LANGKAH-LANGKAH

1. Jurulatih memperkenalkan objektif aktiviti dan menerangkan kepentingan perpaduan serta keharmonian dalam masyarakat majmuk Malaysia.
2. Jurulatih memperkenalkan watak utama, iaitu Hasnah, Bom Bom, Maria, Kumari dan Su Mei. Mereka bersahabat dari latar belakang etnik dan agama berbeza yang menunjukkan nilai perpaduan.
3. Video pendek mengenai lima sahabat ini ditayangkan kepada peserta melalui pautan seperti berikut: <https://www.youtube.com/watch?v=oQviNTAjKy8> atau video lain yang berkaitan.
4. Jurulatih perlu menggalakkan peserta menumpukan perhatian pada interaksi antara watak serta nilai moral yang ditonjolkan.
5. Lima (5) nilai utama yang terkandung dalam video dipaparkan (rujuk rajah).
6. Jurulatih akan membahagikan peserta kepada beberapa kumpulan. Setiap kumpulan perlu berbincang dan memilih satu (1) nilai yang paling penting bagi mereka.
7. Setiap wakil kumpulan perlu membentangkan hasil perbincangan dan pemilihan nilai tersebut di hadapan peserta lain.
8. Jurulatih perlu menggalakkan peserta mencatat nilai dan pandangan baru yang diperoleh daripada kumpulan lain sebagai refleksi aktiviti.

Lima (5) nilai utama yang terdapat dalam video adalah seperti berikut.

Kerjasama**Keikhlasan****Toleransi****Kepelbagaian****Penerimaan**

AKTIVITI 3: SERASI BERSAMA
LANGKAH-LANGKAH
Langkah 1: Persediaan Bahan

Jurulatih akan menyediakan petak menggunakan 5 warna selotep, iaitu merah, kuning, biru, hijau dan hitam.

Langkah 2: Taklimat Pelaksanaan

Jurulatih menunjukkan petak berwarna yang telah disediakan menggunakan selotep atau penanda lain.

Setiap warna mewakili etnik tertentu:

- Hijau: Melayu
- Merah: Cina
- Biru: India
- Kuning: Etnik Sabah & Sarawak

Jurulatih menerangkan bahawa apabila soalan diajukan:

Peserta yang berkaitan dengan soalan bergerak ke petak hitam.

Selepas itu, peserta kembali ke petak asal.

Jika soalan tidak berkaitan, peserta perlu tetap berada di petak asal.

Jurulatih boleh berikan contoh soalan untuk memastikan peserta faham mekanisme pergerakan sebelum aktiviti sebenar dimulakan.

Langkah 3: Pelaksanaan Aktiviti

- Semua peserta berdiri di petak masing-masing mengikut etnik yang telah ditetapkan semasa taklimat.
- Jurulatih mengajukan soalan yang berkaitan dengan pengalaman, minat atau situasi harian peserta seperti:

Siapa suka main badminton?

Siapa suka makan nasi lemak?

Siapa yang kawan baiknya berasal dari etnik yang berbeza?

Siapa suka makan mi kolok?

Siapa suka lepak kedai mamak?

- Peserta yang berkaitan dengan soalan tersebut perlu bergerak ke petak hitam. Selepas itu, mereka kembali ke petak asal masing-masing.
- Aktiviti ini diulang beberapa kali dengan soalan berlainan untuk memastikan semua peserta aktif dan berinteraksi.

Cadangan Refleksi Aktiviti**Kepelbagaian
sebagai
Kekuatan**

Perbezaan budaya, bahasa dan agama yang wujud dalam kalangan rakyat Malaysia seharusnya dilihat sebagai kekuatan, bukan halangan. Setiap etnik membawa nilai unik yang boleh menyumbang kepada pembangunan sosial dan ekonomi negara. Menghargai dan meraikan kepelbagaian ini membantu memupuk perpaduan yang lebih kukuh.

**Saling
Menghormati
dan Toleransi**

Keharmonian hanya boleh dicapai apabila terdapat rasa hormat dan toleransi dalam kalangan semua etnik. Kesedaran mengenai kepentingan hidup bersama dalam suasana yang aman dan saling memahami adalah asas utama untuk mengekalkan perpaduan di negara yang berbilang etnik. Saling menghormati kepercayaan, tradisi dan adat resam etnik lain menunjukkan komitmen kepada keharmonian.

**Kerjasama
dan Solidariti
dalam
Masyarakat**

Kerjasama antara etnik dalam aspek kehidupan harian seperti aktiviti kemasyarakatan, perniagaan dan pendidikan memperkukuhkan ikatan kebersamaan. Apabila rakyat dari pelbagai latar belakang bekerjasama untuk tujuan yang sama, ia membina solidariti yang mendalam dan menyatukan semua golongan walaupun terdapat perbezaan. Inilah kunci kepada pembangunan masyarakat yang harmoni dan bersatu.

Slaid Visual

AKTIVITI 4: HIDUP DALAM KEPELBAGAIAN

Aktiviti ini bertujuan menerangkan berkaitan dengan kepentingan perpaduan sebagai asas kestabilan dan pembangunan negara serta memberi kefahaman tentang kepelbagaian etnik di Malaysia. Peserta juga dibimbing untuk mengaitkan isu perpaduan yang sering terjadi di dalam kehidupan harian.

LANGKAH-LANGKAH

1. Jurulatih memulakan sesi berkaitan dengan isu-isu perpaduan dan keharmonian agama yang sering terjadi di negara kita. Tayangan slaid / video: Memberikan gambaran visual yang jelas dan menarik, membantu peserta memahami konsep dengan lebih mendalam melalui contoh situasi sebenar.
2. Antara defisit sosial yang dikenal pasti adalah seperti berikut:
  - Etnisiti: Kepelbagaian dan kerencaman etnisiti. Persepsi terhadap hubungan antara kaum.
  - Politik dan Sistem Persekutuan: Tahap pengaruh politik serta hubungan antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri terhadap perpaduan.
  - Agama: Kebebasan beragama dan toleransi.
  - Kelas Sosial: Ketidaksamaan ekonomi dan akses kepada sumber.
  - Media: Pengaruh media terhadap perpaduan.
3. Jurulatih membahagikan peserta dalam kumpulan dan setiap kumpulan perlu menguruskan isu ini melalui pendekatan interaktif iaitu :
  - Lakonan semula: Membolehkan peserta melihat situasi atau konsep secara praktikal, seterusnya memahami isu-isu perpaduan secara nyata. Wakil kumpulan akan menerangkan situasi yang dilakonkan.
  - Pendebatan oleh ahli kumpulan yang terdiri daripada tiga orang penyokong dan tiga orang pembangkang berkaitan dengan isu perpaduan yang telah dipilih.
4. Sesi percambahan minda melalui berbincangan dan berkongsi pandangan serta mengaitkan dengan Rukun Negara.

PANDUAN SKRIP JURULATIH

Skrip 1: Matlamat Rukun Negara

1

PERPADUAN MENJAMIN KESTABILAN SOSIAL

Masyarakat hidup dalam keadaan aman, saling menghormati dan bekerjasama. Tanpa perpaduan, perbezaan kecil boleh mencetuskan konflik besar. Apabila rakyat saling memahami dan menghormati, kita dapat mengelakkan ketegangan, salah faham, dan prasangka antara etnik atau agama. Stabiliti sosial ini adalah asas kepada semua kemajuan lain.

2

PERPADUAN MEMBOLEHKAN KEMAJUAN EKONOMI

Negara yang stabil menarik pelaburan, meningkatkan aktiviti ekonomi dan mewujudkan peluang pekerjaan. Pelabur luar dan tempatan akan lebih yakin apabila Malaysia dikenali sebagai negara yang aman dan rakyatnya bersatu. Apabila masyarakat harmoni, tumpuan boleh diberikan kepada pembangunan infrastruktur, inovasi, pendidikan dan peningkatan taraf hidup, bukan kepada menangani konflik dalaman.

3

PERPADUAN MENGUKUHKAN TADBIR URUS DAN KEPERCAYAAN TERHADAP INSTITUSI

Apabila rakyat bersatu dan menghormati prinsip Rukun Negara seperti Keluhuran Perlembagaan dan Kedaulatan Undang-undang, institusi negara dapat berfungsi dengan lebih baik. Kepatuhan kepada undang-undang serta kepercayaan rakyat terhadap kerajaan, agensi dan pemimpin adalah elemen penting dalam mengekalkan negara yang stabil dan dihormati.

4

PERPADUAN MEMUPUK IDENTITI NASIONAL

Dalam kepelbagaian, perpaduan membuatkan kita merasa bangga sebagai rakyat Malaysia. Ia membentuk identiti bersama yang melangkaui etnik, agama atau negeri. Identiti nasional yang kukuh menjadikan rakyat lebih berdaya tahan, bersikap inklusif dan sedia bekerjasama dalam menghadapi cabaran global.

5

PERPADUAN MENJAMIN MASA DEPAN GENERASI AKAN DATANG

Perpaduan bukan sahaja tentang hari ini, tetapi tentang masa depan anak-anak kita. Negara yang harmoni mencorakkan suasana pembelajaran yang baik, peluang pekerjaan yang adil, serta kehidupan yang lebih selamat.

PERPADUAN SEBAGAI ASAS KESTABILAN DAN PEMBANGUNAN NEGARA

Dalam konteks Malaysia yang terdiri daripada pelbagai etnik, agama, bahasa dan budaya, perpaduan bukan sekadar slogan. Ia adalah keperluan untuk memastikan kelangsungan negara yang aman dan harmoni.

SESI INTERAKTIF

Gambaran Visual

1. Aktiviti interaktif yang bertujuan untuk membantu kita melihat, memahami dan merasai sendiri isu-isu perpaduan yang berlaku dalam masyarakat.
2. Tayangkan satu video / slaid berkaitan isu perpaduan dan situasi sebenar yang seperti isu perpaduan yang pernah berlaku dalam masyarakat kita, sama ada melibatkan sensitiviti agama, salah faham perkauman atau pengaruh media.
3. Tujuan tayangan ini ialah untuk memberi gambaran visual yang lebih jelas supaya kita dapat memahami bagaimana sesuatu insiden boleh tersebar, bagaimana reaksi masyarakat dan bagaimana ia akhirnya mempengaruhi keharmonian negara.
4. Berdasarkan video ini, apakah perkara yang dapat anda lihat daripada pelbagai sudut, seperti punca masalah, reaksi masyarakat dan kesannya terhadap perpaduan?
5. Kaitkan dengan Rukun Negara, prinsip manakah yang paling relevan untuk mengelakkan isu ini daripada berlaku?

Lakonan Semula

1. Lakonan pendek yang menggambarkan salah satu isu perpaduan yang telah kita bincangkan tadi.
2. Jurulatih akan bahagikan kumpulan kepada beberapa pasukan. Setiap kumpulan akan diberi satu tema seperti:
  - Etnisiti
  - Politik dan Sistem Persekutuan
  - Agama
  - Kelas sosial
  - Media
3. Tugas adalah menggambarkan situasi sebenar yang mungkin berlaku dalam masyarakat. Lakonan tidak perlu panjang . Tempoh masa lakonan adalah antara 3 hingga 5 minit.
4. Tujuannya adalah untuk kita melihat semula secara praktikal bagaimana isu tersebut berlaku, punca kejadian dan bagaimana ia memberi kesan kepada perpaduan negara.

MERAIKAN KEPELBAGAIAN

5. Selepas setiap sesi lakonan, jurulatih akan bertanya kepada peserta beberapa persoalan seperti berikut:
- Apakah mesej utama dari lakonan ini?
  - Apakah punca isu yang berlaku?
  - Apakah tindakan yang sepatutnya dilakukan oleh masyarakat?
  - Bagaimana situasi ini boleh dikaitkan dengan prinsip Rukun Negara, contohnya Kesopanan dan Kesusilaan atau Kepercayaan kepada Tuhan?"

Slaid Berkaitan Isu Perpaduan

ISU - ISU PERPADUAN DI
MALAYSIA

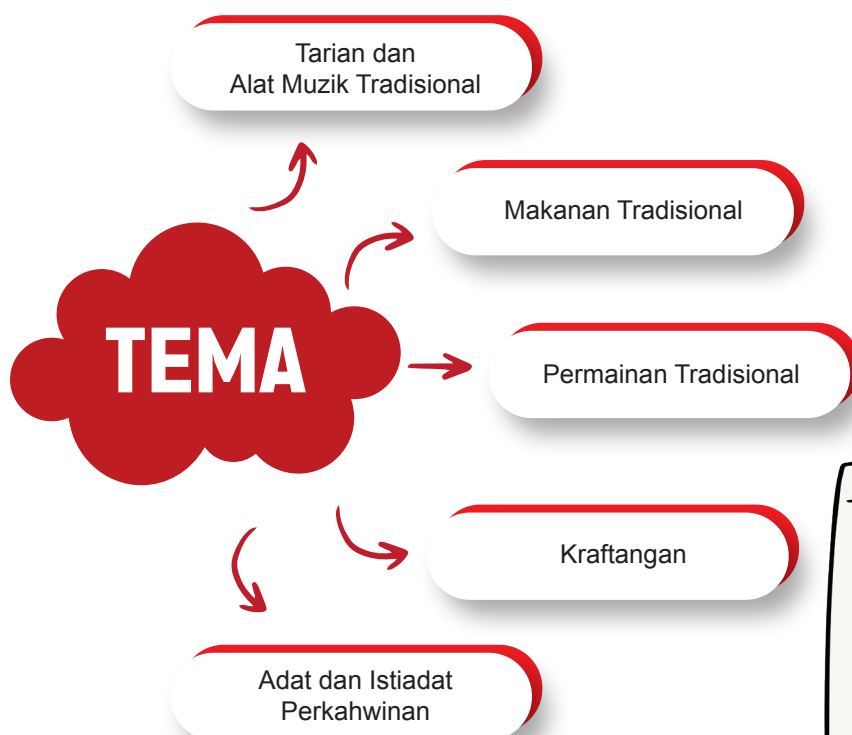
AKTIVITI 5: KARNIVAL RUMAH KAMI

Aktiviti “Karnival Rumah KAMI” merupakan aktiviti berbentuk karnival interaktif yang memberi peluang kepada peserta untuk mengenali dan menghargai kepelbagaian budaya, adat resam serta identiti etnik di Malaysia. Melalui penyediaan ruang atau “rumah” yang mewakili pelbagai etnik, peserta akan berkongsi elemen budaya seperti makanan tradisional, pakaian, permainan dan amalan kehidupan, seterusnya mewujudkan suasana pembelajaran yang inklusif dan menyeronokkan.

LANGKAH-LANGKAH

Langkah 1: Persediaan Aktiviti

1. Jurulatih memberi taklimat mengenai konsep Karnival Rumah KAMI kepada peserta.
2. Jurulatih akan menentukan etnik yang terlibat.
3. Tema setiap reruai adalah terdiri daripada elemen seperti berikut:

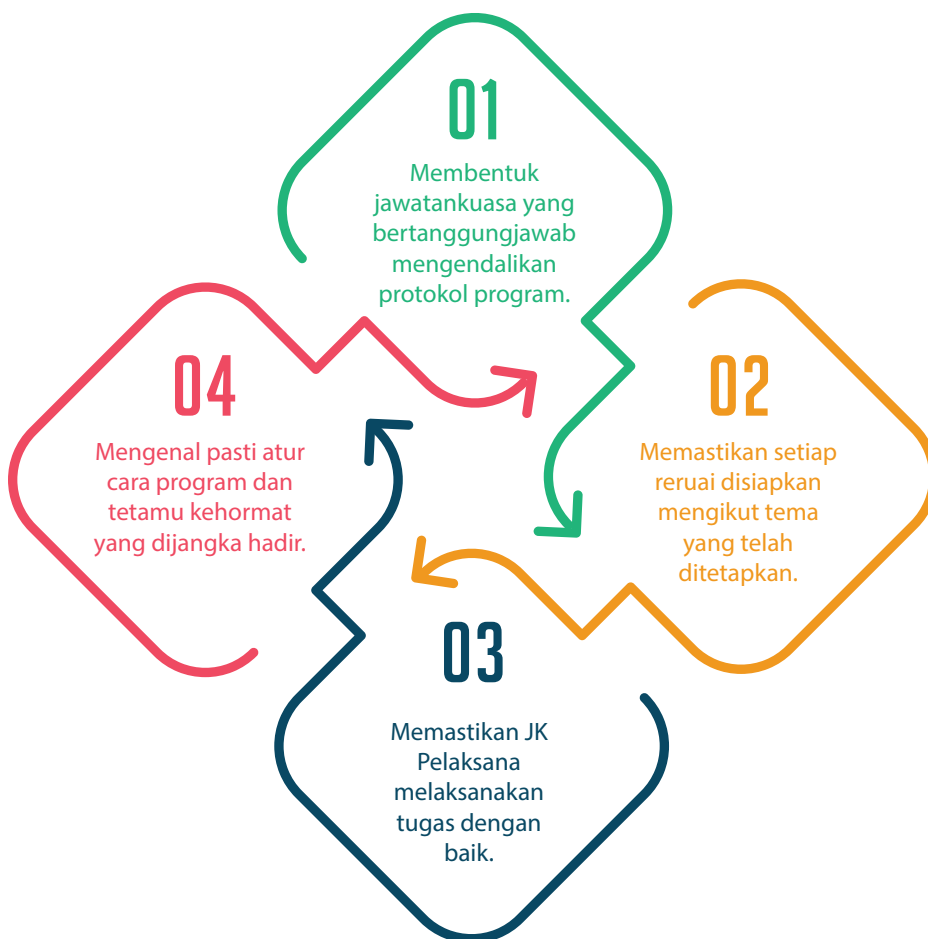
Nota:

Peserta diminta membawa pakaian, alat muzik, makanan, alat permainan dan kraf tangan tradisional sebelum hadir ke program (mengikut kemampuan peserta).

4. Peserta akan dibahagikan kepada dua (2) Jawatankuasa iaitu :

JAWATANKUASA	
INDUK	PELAKSANA

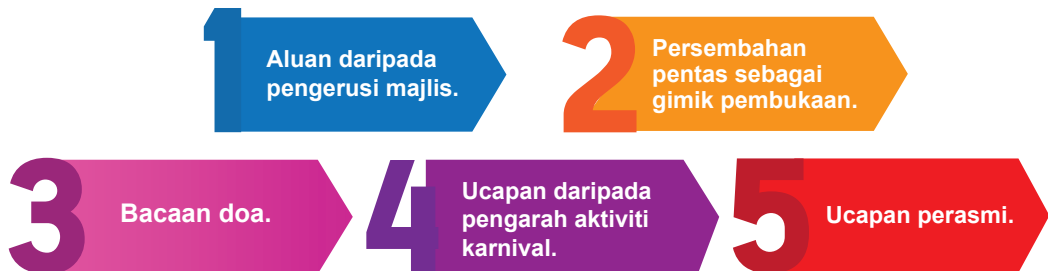
5. Jurulatih akan menugaskan AJK Induk untuk:

6. Seterusnya, AJK Induk akan melantik JK Pelaksana untuk membantu persiapan reruai dan kelancaran keseluruhan majlis.
7. Setiap kumpulan akan diberikan meja, kerusi, kertas mahjong, kertas A4 dan pen marker untuk persiapan reruai mereka.

Langkah 2 : Pelaksanaan Aktiviti

1. Semasa karnival berlangsung, AJK Induk akan memastikan protokol program dilaksanakan dengan baik.
2. Antara aspek penting yang perlu diberi perhatian ialah aliran karnival, bermula dari ketibaan perasmi sehingga perasmi melawat setiap reruai.
3. Karnival akan dimulakan dengan:

4. Setelah itu, perasmi yang diiringi AJK Induk akan melawat setiap reruai. Ahli kumpulan di setiap reruai perlu memberikan penerangan kepada perasmi dan pengunjung mengenai tema yang telah diberikan.

Langkah 3: Pemantauan dan Keberkesanan Aktiviti

Semasa aktiviti berlangsung jurulatih akan memantau perkembangan setiap kumpulan. Berikan dorongan dan motivasi kepada peserta supaya mereka menyiapkan reruai dengan sebaik mungkin serta melaksanakan tugas dengan penuh kesungguhan.

Langkah 4 : Penutup Aktiviti

- Apabila masa tamat, semua kumpulan perlu menghentikan aktiviti.
- Jurulatih akan mengumpulkan semua peserta untuk sesi penerangan dalam membincangkan pengalaman dan pelajaran yang diperoleh sepanjang karnival.

Cadangan Refleksi Aktiviti

Jurulatih akan mengajukan soalan kepada peserta:

1. Apakah yang anda pelajari atau boleh dirumuskan daripada aktiviti ini berkaitan dengan tema Meraikan Kepekabagaian?
2. Peserta diberikan masa 3 hingga 5 minit untuk berbincang dalam kumpulan kecil. Selepas itu, beberapa peserta diminta berkongsi respons mereka dalam tempoh 5 hingga 10 minit.
3. Akhir sekali, jurulatih akan menutup sesi dengan membuat kesimpulan utama berdasarkan aktiviti, antaranya:

Penghayatan Kepekabagaian

Aktiviti Karnival Rumah KAMI memberikan peluang kepada peserta untuk memahami dan menghayati kepekabagaian budaya, agama dan tradisi, sekali gus memperkukuh sikap saling menghormati, toleransi dan semangat muhibah.

Pembangunan Identiti Nasional

Melalui penglibatan pelbagai elemen budaya, peserta dapat menghayati kepekabagaian masyarakat Malaysia sebagai kekuatan dalam membentuk identiti nasional, sekali gus memperkukuh rasa bangga dan cinta terhadap negara.

Penglibatan Aktif

Penglibatan aktif peserta dalam aktiviti karnival memupuk rasa kepunyaan, tanggungjawab dan semangat kebersamaan terhadap masyarakat serta negara, sekali gus mendorong mereka untuk terus berperanan dalam pembangunan negara.

Sosialisasi dan Jalinan Hubungan

Karnival menyediakan platform untuk peserta berinteraksi, membina jaringan sosial dan meningkatkan kemahiran komunikasi dalam membentuk masyarakat yang harmoni.

Pemupukan nilai murni

Aktiviti ini menekankan nilai-nilai murni seperti kerjasama, saling menghormati dan empati yang merupakan asas penting dalam membina jati diri peserta.

Pendidikan dan Kesedaran

Melalui pameran, permainan dan persembahan, peserta dapat mempelajari sejarah serta warisan negara, sekali gus meningkatkan kesedaran tentang kepentingan memelihara kepelbagaian.

Inspirasi untuk Masa Depan

Karnival memberi inspirasi kepada belia untuk menjadi agen perubahan yang positif dalam masyarakat, memupuk semangat patriotisme dan komitmen terhadap kesejahteraan negara.

AKTIVITI 6: ASPIRASI SAYA

Aktiviti ini bertujuan untuk meningkatkan kesedaran peserta bahawa seiring dengan perubahan generasi, gaya hidup dan citarasa, penghayatan terhadap Rukun Negara sebagai ideologi kebangsaan semakin berkurangan dan berisiko terhakis. Melalui aktiviti ini, peserta digalakkan merangka resolusi dan cadangan bagi memperkukuhkan semula nilai, amalan serta pengetahuan Rukun Negara dalam kehidupan seharian dan pembangunan masyarakat.

LANGKAH-LANGKAH**Langkah 1: Persediaan Aktiviti**

1. Peserta dibahagikan kepada 10 kumpulan. Setiap kumpulan diminta untuk merangka resolusi yang boleh menyumbang ke arah pembangunan dasar atau polisi perpaduan negara di bawah naratif: “Aspirasi Saya sebagai Rakyat Malaysia...”
2. Setiap kumpulan boleh memilih tema atau fokus cadangan berdasarkan aspek berikut:
  - Pengetahuan Rukun Negara
  - Penghayatan Rukun Negara
  - Pengamalan Rukun Negara
3. Cadangan boleh ditumpukan kepada golongan sasaran tertentu seperti murid sekolah, belia atau mahasiswa bergantung pada konteks kumpulan peserta.

Langkah 2: Pembentangan Kumpulan

1. Setiap kumpulan diwajibkan membentangkan resolusi yang telah dipilih.
2. Bagi memastikan sesi ini berlangsung secara lebih interaktif dan berkesan, pembentangan akan dinilai oleh panel-panel yang dilantik oleh JPNIN, bersama seorang wakil Ikon Perpaduan atau pempengaruh yang berperanan berkongsi pengalaman serta pandangan mereka secara langsung kepada peserta.
3. Pembentangan ini bukan sahaja menjadi wadah untuk menilai hasil perbincangan peserta, tetapi juga berfungsi sebagai manifestasi komitmen mereka terhadap usaha memperkukuh perpaduan.

4. Melalui sesi ini, peserta turut berpeluang memperoleh pandangan, inspirasi dan idea baharu daripada belia serta tokoh jemputan ke arah pemerkasaan agenda perpaduan negara.

Langkah 3: Penilaian dan Refleksi

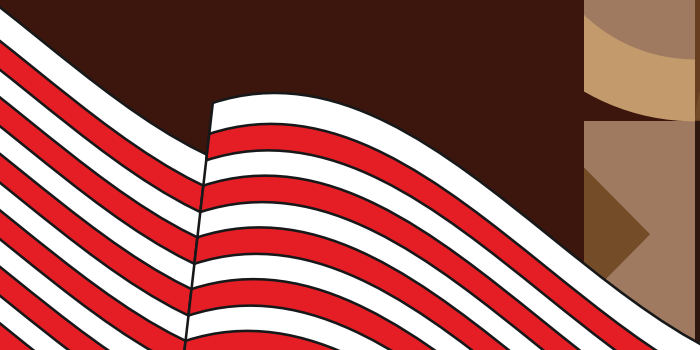
Panel penilai akan memberikan rumusan terhadap setiap pembentangan, serta memberikan input dan cadangan penambahbaikan bagi memperkukuh kefahaman mereka terhadap konsep perpaduan.

TEMA 04

PEMBINAAN NILAI DAN JATI DIRI

TEMA 04 *PEMBINAAN NILAI DAN JATI DIRI*

LATAR BELAKANG

Pembinaan jati diri dan nilai kemanusiaan dalam kalangan belia adalah elemen utama dalam membangunkan modal insan yang seimbang dan harmoni dalam masyarakat. Sebagai aset penting negara, belia perlu diberi perhatian khusus kerana mereka merupakan generasi pewaris yang akan menerajui kepimpinan masa depan. Namun, dalam era globalisasi yang penuh cabaran, pendekatan yang efektif amat diperlukan bagi memastikan belia menghayati prinsip-prinsip asas yang menjadi teras kepada pembentukan Malaysia yang aman dan sejahtera.

Tema ini mendedahkan peserta kepada nilai-nilai yang terkandung dalam prinsip Rukun Negara. Aktiviti yang dilaksanakan bertujuan untuk memperkasakan peserta agar mereka dapat memahami, menghayati dan mengamalkan prinsip-prinsip tersebut dalam kehidupan seharian. Selain itu, aktiviti tersebut juga berperanan dalam memperkukuhkan semangat perpaduan, cintakan negara serta tanggungjawab sosial dalam kalangan belia.

Bagi melahirkan generasi belia yang seimbang dari segi intelek, emosi, spiritual dan fizikal, pendekatan bersepadu yang menyeluruh dalam sesi ini adalah sangat penting. Submodul ini mengintegrasikan elemen pendidikan nilai, aktiviti kemasyarakatan, latihan kepimpinan, serta penerapan prinsip-prinsip Rukun Negara sebagai panduan hidup. Usaha ini bertujuan memastikan belia memiliki jati diri yang kukuh, keupayaan berfikir secara kritis dan kematangan dalam menghadapi cabaran globalisasi tanpa mengabaikan nilai tradisi serta kebudayaan Malaysia.

Tema ini diharapkan dapat membantu peserta bukan sahaja untuk lebih memahami dan menghayati Rukun Negara, tetapi juga untuk menjadi ejen perubahan positif dalam masyarakat, memimpin dengan integriti dan memainkan peranan aktif dalam memajukan negara ke arah yang lebih baik.

OBJEKTIF

Memahami Rukun Negara Sebagai Asas Jati Diri.

Memupuk Elemen Nilai Murni Dalam Pembinaan Jati Diri.

Mempamerkan Jati Diri Bangsa Malaysia.

HASIL PEMBELAJARAN

Menunjukkan jati diri yang positif

01

Peserta akan dapat mengenal pasti setiap elemen dalam Rukun Negara dan menghayati maksud serta tujuan di sebalik setiap cita-cita dan prinsip Rukun Negara. Kecelikan terhadap Rukun Negara membolehkan mereka mengadaptasikan kebudayaan Rukun Negara dalam kehidupan seharian dalam mengekalkan perpaduan, keharmonian dan kestabilan negara.

Berkemampuan untuk melontarkan pandangan berdasarkan elemen dalam Rukun Negara

02

Peserta dapat menyuarakan pendapat dengan berlandaskan nilai dan semangat lima prinsip Rukun Negara. Ia menunjukkan kefahaman terhadap prinsip tersebut serta keupayaan berfikir secara rasional, beradab dan menghormati pandangan orang lain dalam usaha memupuk perpaduan dan keharmonian negara.

Memaparkan jati diri nasional yang patriotik dan bersatu padu

03

Peserta menunjukkan semangat cintakan negara serta kebanggaan sebagai rakyat Malaysia melalui sikap, tutur kata dan tindakan. Hal ini dapat dilihat apabila individu yang berjati diri nasional menghargai kepelbagaian, mengamalkan nilai perpaduan dan mengutamakan kepentingan negara melebihi kepentingan diri atau etnik.

PELAKSANAAN AKTIVITI

AKTIVITI 1: VIDEO JATI DIRI PERPADUAN

Matlamat aktiviti ini adalah untuk membina jati diri peserta melalui penghayatan dan pengamalan nilai-nilai yang terkandung dalam Rukun Negara. Melalui penghasilan video kreatif berbentuk TikTok, peserta didorong untuk menzahirkan mesej perpaduan secara menarik, ringkas dan mudah difahami oleh rakan sebaya. Aktiviti ini juga bertujuan mengasah kreativiti, meningkatkan kemahiran komunikasi serta mengukuhkan kerjasama berpasukan dalam kalangan peserta. Secara tidak langsung, aktiviti ini membantu mendekatkan nilai-nilai Rukun Negara kepada generasi muda agar lebih mudah difahami, dihayati dan diamalkan sebagai asas pembentukan masyarakat yang bersatu padu, progresif serta berjati diri tinggi.

VIDEO JATI DIRI DAN PERPADUAN

TEMA VIDEO:

**MEMBINA JATI DIRI
BELIA DALAM MENJIWAI
RUKUN NEGARA**

Durasi video tidak
melebihi 5 minit

Video perlu dirakam
dalam format TikTok

Peserta perlu meletakkan
caption atau sari kata di
dalam video tersebut

Video boleh dirakam
di sekitar dewan

Setiap ahli kumpulan
perlu mengambil
bahagian dalam rakaman
video tersebut

Peserta diberi masa
selama 45 minit untuk
menyelesaikan
tugasan tersebut

LANGKAH-LANGKAH

Langkah 1: Pengenalan Aktiviti

- ◇ Jurulatih menerangkan objektif aktiviti serta kaitannya dengan jati diri dan perpaduan.
- ◇ Setiap kumpulan perlu menghasilkan video TikTok berdurasi maksimum 5 minit berdasarkan tema “Membina Jati Diri Belia dalam Menjiwai Rukun Negara”.

Langkah 2: Taklimat Kriteria Video

- ◇ Jurulatih menjelaskan kriteria video yang perlu dipenuhi:
  - Berdurasi tidak melebihi 5 minit.
  - Menggunakan *caption* atau sari kata untuk mesej yang lebih jelas.
  - Boleh dirakam di sekitar dewan/kawasan program.
  - Semua ahli kumpulan mesti terlibat dalam rakaman.
  - Berikan contoh ringkas bentuk video yang sesuai (contoh: lakonan pendek, mesej motivasi, perkongsian pengalaman).

Langkah 3: Pelaksanaan Aktiviti

- ◇ Setiap kumpulan mula merancang dan merakam video mereka.
  - Fasilitator bergerak dari satu kumpulan ke kumpulan lain untuk memberi panduan jika diperlukan.
  - Pastikan setiap kumpulan mematuhi masa yang ditetapkan.

Langkah 4: Tayangan Video

- ◇ Setelah masa tamat, semua kumpulan menyerahkan video kepada jurulatih.
- ◇ Video dipaparkan kepada semua peserta di skrin besar/projektor.
- ◇ Setiap kumpulan boleh memberikan penerangan ringkas (1 hingga 2 minit) berkaitan mesej yang ingin disampaikan melalui video mereka.

AKTIVITI 2: INTERAKSI BERSAMA KOMUNITI @ INTEK

Aktiviti Interaksi Bersama Komuniti (INTEK) dirancang bagi menggalakkan penglibatan aktif belia dalam kepimpinan sosial serta khidmat komuniti. Aktiviti ini memberi peluang kepada peserta untuk mendekati masyarakat setempat, memahami cabaran yang dihadapi dan menghayati nilai kerjasama, toleransi serta perpaduan dalam masyarakat majmuk. Melalui aktiviti bersepadu seperti sukan rakyat, gotong-royong dan forum bersama tokoh komuniti, belia dapat memperkukuh hubungan dengan pelbagai lapisan masyarakat, sekali gus menyemai rasa tanggungjawab sosial dan semangat kebersamaan.

Contoh Aktiviti

1

SUKAN RAKYAT

Tarik tali, galah panjang, congkak, sepak raga dan lain-lain.

2

GOTONG-ROYONG

Pembersihan kawasan awam.

3

FORUM

Panel adalah terdiri daripada belia dan pemimpin masyarakat. Selepas sesi INTEK, jurulatih akan meminta peserta untuk membuat rumusan.

LANGKAH-LANGKAH

1. Jurulatih memberi penerangan tentang objektif aktiviti INTEK serta garis panduan umum kepada peserta.
2. Jurulatih mengenal pasti aktiviti yang bersesuaian yang perlu dilaksanakan di peringkat komuniti.
3. Peserta dibahagikan kepada beberapa kumpulan kecil untuk memudahkan penyertaan dalam aktiviti yang berbeza.
4. Selepas selesai aktiviti, jurulatih meminta setiap kumpulan membuat refleksi tentang pengalaman yang diperoleh.
5. Beberapa peserta dipilih untuk berkongsi pandangan mereka, terutama tentang nilai perpaduan, kepelbagaian budaya dan kerjasama antara etnik.
6. Jurulatih menutup sesi dengan merumuskan pengajaran utama yang dapat diaplikasikan dalam kehidupan seharian peserta.

Slaid Visual Aktiviti 1

KONSEP VIDEO JATI DIRI PERPADUAN

1. Tema yang diketengahkan adalah “Membina Jati Diri Dalam Menjiwai Rukun Negara”.
2. Video perlu dirakam dalam format TikTok.
3. Video perlu berdurasi 5 minit maksimum.
4. Anda perlu meletakkan *caption* atau sari kata dalam video anda.
5. Video boleh dirakam di sekitar dewan.
6. Setiap ahli kumpulan perlu ambil bahagian dalam rakaman video tersebut.
7. Anda diberikan masa selama 45 minit untuk menyelesaikan rakaman dan menyunting video.

PENYATUAN DAN REFLEKSI

PENYATUAN DAN REFLEKSI

LATAR BELAKANG

Penyatuan dan refleksi merupakan proses yang memberi ruang kepada peserta untuk menghubungkan pengalaman berinteraksi dengan rakan-rakan daripada pelbagai etnik, agama dan budaya dengan pengetahuan tentang hubungan etnik, integrasi sosial serta nilai perpaduan yang diperoleh sepanjang Program Jelajah Belia Rukun Negara.

Program ini dilaksanakan melalui pelbagai aktiviti seperti aktiviti silang budaya, sukan, lawatan, pendampingan sosial dan perkongsian ilmu. Kesemua aktiviti ini memberikan pengalaman bermakna kepada peserta dalam memahami kepelbagaian, memupuk semangat kebersamaan dan menghayati nilai perpaduan secara lebih dekat.

Melalui sesi penyatuan dan refleksi, peserta berpeluang berkongsi pengalaman, pandangan dan pengajaran yang diperoleh sepanjang program. Sesi ini juga membantu peserta menilai perkembangan pembelajaran mereka, mengaitkannya dengan kehidupan seharian serta merenungkan peranan mereka sebagai ejen perpaduan dalam masyarakat.

LANGKAH-LANGKAH

Langkah 1: Taklimat Aktiviti

Jurulatih mengemukakan tiga persoalan utama:

- Apakah yang telah anda pelajari sepanjang program Jelajah Belia Rukun Negara ini?
- Apakah penambahbaikan program yang ingin anda lakukan untuk meningkatkan penghayatan terhadap Rukun Negara?
- Apakah sumbangan yang anda ingin berikan kepada komuniti selepas kembali dari program ini?

Langkah 2: Perbincangan Kumpulan

- Peserta berbincang bersama ahli kumpulan.
- Hasil perbincangan dicatatkan pada *sticky note*.
- *Sticky note* ditampal pada ruang khas yang disediakan di dalam dewan.

Langkah 3: Perkongsian Kumpulan

- Jurulatih meneliti semua catatan pada *sticky note*, memilih beberapa pandangan terbaik dan membacakannya dengan jelas kepada peserta.
- Jurulatih meminta wakil kumpulan berkenaan untuk berkongsi pandangan dengan peserta lain.

Langkah 4: Penutup Aktiviti

- Jurulatih menutup sesi dengan tiga cadangan kesimpulan utama (rujuk Panduan Skrip Jurulatih).

PANDUAN SKRIP JURULATIH

Skrip 1: Kesimpulan 1

Program ini adalah satu inisiatif penting dalam usaha membentuk generasi belia yang mempunyai jati diri, berwawasan dan mempunyai semangat patriotisme yang tinggi. Melalui program ini, belia bukan sahaja didedahkan kepada prinsip-prinsip asas Rukun Negara, tetapi juga dibimbing untuk menghayati dan mengamalkannya dalam kehidupan seharian. Penekanan terhadap cita-cita dan prinsip Rukun Negara membantu belia memahami kepentingan perpaduan, kepatuhan kepada undang-undang serta penghormatan terhadap nilai-nilai kenegaraan yang menjadi tunjang kepada keharmonian Malaysia.

Skrip 2: Kesimpulan 2

Pemahaman yang mendalam terhadap Rukun Negara membolehkan belia memainkan peranan sebagai pemimpin masa depan yang bertanggungjawab dan berintegriti. Program ini juga bertujuan memupuk semangat perpaduan dan kebersamaan, sikap toleransi serta rasa cinta kepada negara, sekali gus menyumbang kepada kestabilan sosial dan kemajuan negara.

Skrip 3: Kesimpulan 3

Secara keseluruhannya, program ini adalah platform yang komprehensif dan berkesan dalam membina jati diri serta nilai insaniah dalam kalangan belia agar mereka dapat menjadi generasi yang mampu menghadapi cabaran masa depan dengan berpandukan prinsip-prinsip yang mendasari negara Malaysia.

LAMPIRAN

PANDUAN TENTATIF PROGRAM

MASA	TEMA MODUL / AKTIVITI
HARI PERTAMA	
8:00 PAGI	PENDAFTARAN
8:30 PAGI	TAKLIMAT PROGRAM
9:00 PAGI	SESI TAUTAN KASIH
10:45 PAGI	REHAT & MINUM PAGI
11:15 PAGI	TEMA 1 : KENAPA DAN MENGAPA
1:00 PETANG	MAKAN TENGAHARI / REHAT / SOLAT ZOHOR
2:30 PETANG	TEMA 1: KENAPA DAN MENGAPA
4:30 PETANG	MINUM PETANG/SOLAT ASAR/RIADAH
5:30 PETANG	PERSIAPAN DIRI / MAKAN MALAM / SOLAT MAGHRIB / SOLAT ISYAK
8:30 MALAM	TEMA 2: MENJUNJUNG RUKUN NEGARA
10:30 MALAM	MINUM MALAM / REHAT

MASA	TEMA MODUL / AKTIVITI
HARI KEDUA	
7:30 PAGI	SARAPAN
8:30 PAGI	TEMA 3: MERAIKAN KEPELBAGAIAN
1:00 PETANG	MAKAN TENGAHARI / REHAT / SOLAT ZOHOR
2:30 PETANG	TEMA 3: MERAIKAN KEPELBAGAIAN
5:00 PETANG	PERSIAPAN DIRI / MAKAN MALAM / SOLAT MAGHRIB / SOLAT ISYAK
8:30 MALAM	TEMA 3: MERAIKAN KEPELBAGAIAN
10:30 MALAM	MINUM MALAM / REHAT

LAMPIRAN

PANDUAN TENTATIF PROGRAM

MASA	TEMA MODUL / AKTIVITI
HARI KETIGA	
7:30 PAGI	SARAPAN
8:30 PAGI	TEMA 4: PEMBINAAN NILAI DAN JATI DIRI
1:00 PETANG	MAKAN TENGAHARI / REHAT / SOLAT ZOHOR
2:30 PETANG	TEMA 4: PEMBINAAN NILAI DAN JATI DIRI
5:00 PETANG	PERSIAPAN DIRI / MAKAN MALAM / SOLAT MAGHRIB / SOLAT ISYAK
8:30 MALAM	TEMA 4: PEMBINAAN NILAI DAN JATI DIRI
10:30 MALAM	MINUM MALAM / REHAT

MASA	TEMA MODUL / AKTIVITI
HARI KEEMPAT	
7:30 PAGI	SARAPAN
8:30 PAGI	PENYATUAN DAN REFLEKSI
10:00 PAGI	MAJLIS PERASMIAN PENUTUPAN
12:30 TGH HARI	MAKAN TENGAH HARI / BERSURAI

SEKALUNG PENGHARGAAN

Setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat secara langsung mahupun tidak langsung dalam menjayakan pembangunan Modul Penghayatan Rukun Negara.

Sekalung Penghargaan Khas Kepada:

YB Datuk Aaron Ago Dagang
Menteri Perpaduan Negara

Kementerian Perpaduan Negara

Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional

Pertubuhan IKRAM Malaysia

Fakulti Sains Sosial Dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia

Sekretariat Rukun Negara

Diterbitkan oleh:

**BAHAGIAN KESEPADUAN SOSIAL DAN INTEGRASI NASIONAL
JABATAN PERPADUAN NEGARA DAN INTEGRASI NASIONAL**

Aras 7-10, Blok E2, Kompleks E,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62502 Wilayah Persekutuan Putrajaya

eISBN 978-629-92271-1-3

9 786299 227113